

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut komunikačních studií a žurnalistiky

Katedra mediálních studií

Martina Zemanová

**Proměna regionálního tisku v počátcích 90. let
20. století – Českobudějovicko**

Bakalářská práce

Praha 2008

Autor práce: Bc. Martina Zemanová
Vedoucí práce: Doc. PhDr. Barbara Köpplová, CSc.
Datum obhajoby: 2008

Bibliografický záznam

ZEMANOVÁ, Martina. *Proměna regionálního tisku v počátcích 90. let 20. století – Českobudějovicko*. Praha: Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut komunikačních studií a žurnalistiky, 2008. 78 s. Vedoucí bakalářské práce Doc. PhDr. Barbara Köpplová, CSc.

Anotace:

Bakalářská práce „Proměna regionálního tisku v počátcích 90. let 20. století – Českobudějovicko“ popisuje situaci regionálního a lokálního tisku v okrese České Budějovice na počátku 90. let 20. století. Byly sledovány změny regionálního a lokálního tisku (z hlediska obsahu, vlastníků, inzerce a pod.). Práce je rozdělena do kapitol podle typu periodika a jeho cílové skupiny. Také byl popsán vznik Syndikátu jihočeských novinářů. Regionální a lokální tisk je představován v kontextu historie a poměrech v regionu.

Annotation:

Bachelor thesis „Transformation of the regional press in the early 90's of the 20th century – region Českobudějovicko (South Bohemia)“ presents the situation of regional and local press in the region České Budějovice (South Bohemia) in the early 90's of the 20th century. The change (of the content, owner, advertisement etc.) of the regional and local press was observed. The work is divided into the chapters by the type of the press and its target group. Also Syndicate of Southbohemian journalists and its foundation was described. The regional and local press is presented in the context of the history and situation of the region.

Klíčová slova

Regionální tisk, lokální tisk, okres České Budějovice, 90. léta 20. století

Keywords

Regional press, local press, region České Budějovice (South Bohemia), 90's of the 20th century

Prohlášení

1. Prohlašuji, že jsem tuto bakalářskou práci vypracovala samostatně a přitom jsem použila pouze uvedené prameny a literaturu.
2. Souhlasím s tím, aby práce byla zpřístupněna veřejnosti pro účely výzkumu a studia.

Práce bez anotací a příloh obsahuje 118 388 mezer a znaků.

V Českých Budějovicích dne 3. 1. 2008

Martina Zemanová

Obsah

ÚVOD	9
1. CHARAKTERISTIKA A VYMEZENÍ ZÁKLADNÍCH POJMŮ	10
1.1 REGIONÁLNÍ TISK.....	10
1.2 REGIONÁLNÍ (LOKÁLNÍ) PŘÍLOHA (RUBRIKA).....	10
1.3 REGIONÁLNÍ VS. LOKÁLNÍ.....	10
1.4 REGION ČESKOBUDĚJOVICKO.....	11
2. PROMĚNA TISKU (MÉDIÍ)	12
2.1 OBČANSKÝ SEKTOR.....	12
3. CHARAKTERISTIKA OKRESU	14
4. JIHOČESKÁ PRAVDA	18
4.1 PŘELOM 80. A 90. LET.....	18
4.2 PŘECHOD NA ČESKOBUDĚJOVICKÉ LISTY.....	19
4.3 ROZSAH NOVIN.....	20
4.4 PŘÍLOHY.....	20
4.5 ČESKOBUDĚJOVICKÉ LISTY NA KONCI 90. LET.....	21
5. REGIONÁLNÍ MUTACE CELOSTÁTNÍCH DENÍKŮ	22
6. DALŠÍ ZPRAVODAJSKÁ A ZÁBAVNÁ PERIODIKA	23
7. INZERTNÍ ČASOPISY	26
8. OBECNÍ ZPRAVODAJE	28
9. KULTURA A KULTURNÍ ČASOPISY A ZPRAVODAJE V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH	29
9.1 KULTURA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH.....	29
9.2 KULTURNÍ PERIODIKA.....	29
10. PODNIKOVÉ ZPRAVODAJE	31
11. ŠKOLNÍ ČASOPISY	37
12. ČASOPISY HUMANITNÍCH OBORŮ	39
13. NÁBOŽENSKÉ ČASOPISY	41
13.1 NÁBOŽENSKÉ SPOLEČNOSTI.....	43
13.2 NÁBOŽENSKÉ ČASOPISY.....	43

14. SVAZY.....	43
15. ZÁJMOVÉ SKUPINY.....	44
16. SPORTOVNÍ ČASOPISY.....	47
17. ČASOPISY EKOLOGICKÝCH SDRUŽENÍ.....	55
17.1 EKOLOGICKÁ SDRUŽENÍ	55
17.2 ČASOPISY EKOLOGICKÝCH SDRUŽENÍ.....	56
18. TEMELÍN.....	58
19. SYNDIKÁT JIHOČESKÝCH NOVINÁŘŮ.....	63
20. VÝZNAMNÍ NOVINÁŘI NA ČESKOBUDĚJOVICKU – VÝBĚR.....	64
ZÁVĚR.....	66
RESUMÉ.....	67
SUMMARY.....	67
PRAMENY A LITERATURA.....	68
SEZNAM PŘÍLOH.....	75

Úvod

Cílem práce bylo zmapovat regionální média na Českobudějovicku. Vzhledem k rozsahu práce jsem se nakonec rozhodla zaměřit se pouze na regionální a lokální tisk. Tato práce vznikla na základě spolupráce s Jihočeskou vědeckou knihovnou v Českých Budějovicích (kam mě odkázaly ostatní oslovené instituce – Státní okresní archiv v Českých Budějovicích a Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích). Dalšími prameny pro tuto práci byly rozhovory s pamětníky událostí z přelomu 80. a 90. let. Práce je rozčleněna do kapitol podle vydavatelských a cílových skupin jednotlivých časopisů, dále byla zařazena kapitola o Syndikátu jihočeských novinářů a významných jihočeských novinářích. Vzhledem k tomu, že velmi aktuální byla počátkem 90. let dostavba jaderné elektrárny Temelín, zařadila jsem do práce i kapitolu k tomuto tématu. V návaznosti na dostavbu vznikly na Českobudějovicku dvě neziskové organizace, které dohromady vydaly nejméně čtyři časopisy. Práce se snaží jednotlivá periodika zařadit do společenského kontextu Českých Budějovic.

Výčet periodik není úplný, a to z několika důvodů. Nebylo v moci autorky vysledovat všechna regionální a lokální periodika (z časového hlediska by to byl nadlidský úkol), dalším důvodem byla nedostupnost některých periodik v Jihočeské vědecké knihovně. Přesto si troufám říci, že byla snaha napsat práci komplexně a nevynechat žádnou významnou skupinu periodik.

Z hlediska Evropské unie se dnes klade velký důraz na roli regionů a mikroregionů, tato práce by mohla posílit sebevědomí regionu. Také by mohla v jižních Čechách, kde se klade největší důraz na středověkou historii regionu, ukázat, že i v moderní historii byl a dodnes je tento region významnou součástí České republiky. Vždyť například právě zde začala privatizace regionálních deníků.

1. Charakteristika a vymezení základních pojmů

1.1 Regionální tisk

V žurnalistice se pojem regionální tisk používá pro označení periodik, která se váží k určitému místu, odkud čerpají informace a pro jehož publikum jsou určena¹. Regionální tisk obvykle přináší informace o událostech, které se v oblasti dějí nebo mohou mít význam pro tamní obyvatele². Regionální tisk je typický především pro státy s velkou rozlohou nebo složené z několika značně samostatných celků (např. USA, SRN)³. Ještě ve třicátých letech minulého století byl v České republice regionální tisk důležitou složkou mediálního trhu⁴. Jeho význam u nás začal opět stoupat na začátku devadesátých let dvacátého století, kdy vývoj českého mediálního trhu směřoval k regionalizaci a posílení místního zpravodajství⁵. Mezi regionální tištěná média patří několik typů periodik: jsou to především deníky, týdeníky, úřední noviny, noviny městských čtvrtí či reklamní listy, ale i věstníky zájmových skupin, školní noviny nebo alternativní noviny⁶.

1.2 Regionální (lokální) příloha (rubrika)

Regionální nebo také lokální příloha (rubrika) zahrnuje všechna témata se vztahem k regionu nebo místu, proto je také charakteristický velkým výběrem témat. Regionální přílohy mají například české celostátní deníky, ale i v regionálních přílohách lze najít lokální stránky. Regionální deníky, které vycházejí pouze v určité oblasti, pak mají obvykle lokální stránky, rubriky apod. Regionální žurnalistika je velmi významná, protože většina lidí chce být informována o událostech ze svého nejbližšího okolí. V této oblasti publikum projevuje zájem o témata, která by pravděpodobně jinak nezískala žádnou pozornost.⁷

1.3 Regionální vs. lokální

Slovo „lokální“ se používá ve významu „vztahující se k určitému místu, místní“⁸, zatímco „regionální“ znamená „krajový, oblastní, mající pouze krajový význam“⁹. Rozdíl mezi

¹ Osvaldová 1999, s. 192.

² tamtéž.

³ tamtéž.

⁴ Ryšánková I. Kam mizí regionální noviny. *Literární noviny* r. 2001, č. 44, s. 1.

⁵ Osvaldová 1999, s. 192.

⁶ Housková 2003, s. 6.

⁷ Ruß-Mohl 2005, s. 179.

⁸ Klimeš 2005, s. 431.

⁹ tamtéž, s. 622.

regionálním a lokálním tiskem lze vysvětlit na příkladu Jihočeských (Českobudějovických) listů, kde Jihočeské listy mají regionální charakter, zatímco Českobudějovické listy mají dosah lokální.

1.4 Region Českobudějovicko

Definovat region Českobudějovicko je samo o sobě značný problém, neboť chápání tohoto pojmu je v samotném regionu široké. O tom svědčí i literatura, která se zabývá Českobudějovickem. Ať už jde pouze o České Budějovice a jejich okolí¹⁰ nebo o bývalý Českobudějovický okres¹¹ nebo o celý Jihočeský kraj¹², pro všechna tato území (se značnou rozdílností co do rozlohy) se užívá označení Českobudějovicko. Nutno podotknout, že samosprávné členění jižních Čech bylo často měněno a s ním se pravděpodobně vyvíjelo i nahlížení na tento pojem^{13 14}.

Pro svoji práci jsem si jako region Českobudějovicko zvolila bývalý okres České Budějovice a to z několika důvodů. Jedním z nich je užívání tohoto pojmu ve stejném rozsahu Českým statistickým úřadem, dalším např. rozlišování Jihočeských listů na regionální mutace právě podle okresů.

Nutno podotknout, že tato práce se zabývá především lokálním tiskem.

¹⁰ Pletzer 1959.

¹¹ Tesař 1976.

¹² Albrecht 2003.

¹³ Tesař 1976.

¹⁴ pozn.: Hospodářské regiony se začaly formovat v 15. století kolem velkých měst. Na jejich tvar a velikost asi působila rychlost tehdejší dopravy, kdy nákladní vůz za den urazil 25-30 km. Odtud lze tušit původ slova „okres“. Koncepce přehledných okresů v mnohém přetrvala do současnosti a během doby došlo k institucionálnímu upevnění okresů – okresní hejtmani veleli vojenským útvarům, dohlíželi na ražení mincí a vynášeli rozsudky. (Tesař 1976, s. 18)

2. Proměna tisku (médií)

V 80. letech byla média vysoce centralizovaná v řízení a regulaci. Jejich oficiální funkcí bylo prosazovat dominantní ideologii. Na přelomu 80. a 90. let 20. století však prodělala česká společnost transformaci. Její součástí bylo i přebudování celého mediálního systému k médiím, která měla být podle dobových představ nezávislá.¹⁵

Nezávislost médií byla chápána jako nutná podmínka demokratizace společnosti. Masová média se hned na počátku 90. let začala rychle měnit.¹⁶ *„Především došlo k jejich významné proměně obsahové – faktický dopad systému úkolování médií a dozoru nad nimi, který provázel ústup starého režimu, postavil média před možnost (a také nutnost) ohlížet se více na potřeby a zájmy čtenářů, posluchačů a diváků. Dále proběhlo důsledné odstátnění médií (což bylo chápáno jako základní podmínka jejich demokratizace) a následně jejich privatizace.“*¹⁷

Vznik soukromých médií přivedl do českých médií řadu zahraničních vlastníků a s nimi investice do nových technologií, protože dosavadní vybavení bylo často velmi zastaralé. *„Během uplynulých patnácti let se v českých médiích vystřídala řada zahraničních vlastníků z mnoha zemí. Vůči těm, kteří pocházejí z německy mluvících zemí, se zpočátku objevovala nechuť, přestože jinak byla česká společnost k ‚Západu‘ vstřícná. Tito vlastníci však postupem času natolik převládli, že se stali samozřejmostí.“*¹⁸

2.1 Občanský sektor

Do roku 1989 řešil veřejné otázky stát. Občanský sektor byl nucen se omezit na pololegální či zcela ilegální aktivity. Po roce 1989 se situace obrátila: v prvních měsících po převratu se na formování správy veřejných věcí začaly podílet především neformální iniciativy a první nezávislé neziskové organizace. Celá společnost byla otevřena novým podnětům, novým osobnostem a novým způsobům rozhodování. Z řady občanských iniciativ také vzešli noví vůdci společnosti. Spontánní a často téměř chaotický rozvoj se však logicky musel dostat zpět do standardní a rutinní podoby správy a rozhodovacích procesů.¹⁹

¹⁵ Jirák 2005, s. 15.

¹⁶ tamtéž.

¹⁷ tamtéž.

¹⁸ tamtéž.

¹⁹ Tichý 2000, s. 59 – 60.

3. Charakteristika okresu²⁰

„Okres České Budějovice v současných hranicích vznikl v roce 1960 při celkové reorganizaci správního rozdělení republiky. Podstatnou část nynějšího okresu tvoří bývalé okresy České Budějovice, Trhové Sviny a Týn nad Vltavou. Dále pak několik připojených obcí z bývalých okresů Třeboň, Kaplice, Český Krumlov, Vodňany a Soběslav. Okres sousedí se všemi okresy Jihočeského kraje (od západu přes sever k jihu-Český Krumlov, Prachatice, Strakonice, Písek, Tábor, Jindřichův Hradec). Na jihovýchodě ohraničuje území okresu státní hranice s Rakouskem v délce 22 km. Svou rozlohou 1 625 km² je druhým největším okresem Jihočeského kraje a desátým v rámci celé České republiky...“²¹

„Trvalý nebo dlouhodobý (cizinci s pobytem delším než 90 dní) pobyt mělo v okrese k datu sčítání 178 tis. obyvatel, což zařazuje okres na první místo co do počtu obyvatel v Jihočeském kraji a na sedmé místo v celé České republice. Počtem 110 obyvatel na km² vysoko překračuje krajský průměr. Nej hustěji jsou osídleny oblasti České Budějovice - Rudolfov - Hluboká nad Vltavou - Zliv, dále okolí Týna nad Vltavou a Trhových Svinů. Nejmenší hustota osídlení je v oblasti Novohradska, kde se projevilo vysídlování obyvatel podél státních hranic (některé obce zanikly, snižoval se počet trvale bydlících obyvatel). Struktura osídlení není v okrese rovnoměrná, zhruba tři čtvrtiny obyvatel žijí ve městech, přičemž ve městě České Budějovice je to téměř 55 % obyvatel okresu. Město České Budějovice se svými 97 339 obyvateli bylo vyhlášeno, vedle dalších 15 měst v republice, statutárním městem. Větší počet obyvatel je dále soustředěn do měst Týn nad Vltavou, Trhové Sviny, Hluboká nad Vltavou, Lišov, Zliv, Borovany, Nové Hrady a Rudolfov.“²²

„V dlouhodobém vývoji (od r. 1961) patří okres k regionům s trvalým vzestupem počtu obyvatel, zejména vlivem kladného výsledku stěhování. Přirozená měna obyvatelstva se podílela na zvyšování počtu obyvatel do roku 1995. V posledních 10 letech se do okresu ročně v průměru 2 045 obyvatel přistěhovalo, 1 558 vystěhovalo, 1 700 dětí se narodilo, 1 784 osob

²⁰ Pro charakteristiku okresu byly použity internetové stránky ČSÚ, protože se jedná prakticky o jediný informační zdroj k tomuto tématu (ČSÚ vydává také každé čtvrtletí Statistický bulletin pro Jihočeský kraj, který ale pro charakter této práce nebyl shledán vhodným). Charakteristika okresu je na stránkách zpracována podle mého názoru výborně, proto byly použity v původním znění.

²¹ internetové stránky ČSÚ.

²² tamtéž.

zemřelo. Průměrný věk obyvatel okresu 38,4 let odpovídá průměrnému věku obyvatel celého kraje.²³

„Z pohledu územně správního je v okrese 107 obcí, které mají více než 300 částí. Statut města má 9 obcí. Největší obcí je město České Budějovice. Nejmenší obcí v okrese i kraji a druhou nejmenší v České republice je obec Vlkov s 24 obyvateli. Méně než 100 obyvatel hlášených k trvalému nebo dlouhodobému pobytu bylo v 10 obcích.“²⁴

„K 31. 12. 2001 bylo v okrese zaregistrováno více než 40 tis. ekonomických subjektů, z toho 32 tis. fyzických osob, téměř 4,5 tis. obchodních společností, zhruba tisíc zahraničních osob. Z celkového počtu 92,6 tis. ekonomicky aktivních osob je zaměstnáno 25,5 % osob v průmyslu, 11,7 % v obchodu a opravách, 11,4 % ve školství, zdravotnictví a sociálním zabezpečení, 10,8 % ve stavebnictví. Průměrná měsíční mzda dosáhla v okrese v roce 2001 celkem 15 178 Kč, což řadí okres na první místo v kraji a 23. místo v republice. Hospodářská struktura, čilý cestovní ruch, dopravní obslužnost a dosažený stupeň soukromého podnikání příznivě ovlivňují míru nezaměstnanosti. Podíl nezaměstnaných osob z disponibilního počtu pracovníků ke konci roku 2001 dosáhl 4,64 %, což je nejnižší nezaměstnanost v kraji a osmá nejnižší v republice (republikový průměr 8,90 %). Přesto zvýšenou nezaměstnanost zaznamenáváme zejména ve špatně dopravně dostupných oblastech Novohradska a dalších oblastech.“²⁵

„Přes strukturální změny zůstává okres České Budějovice okresem průmyslově zemědělským. Hospodářská struktura okresu a také dosažený stupeň rozvoje soukromého podnikání umožňují poměrně nízkou míru nezaměstnanosti. Současný rozsah průmyslové činnosti je především výsledkem historického vývoje (potravinářský průmysl, zejména výroba piva, kovodělný průmysl, tužkařská výroba, průmysl stavebních hmot, strojírenská výroba). Průmyslovým střediskem okresu je samotné město Č. Budějovice, další významnější provozovny jsou v Týně nad Vltavou, Zlivi, Borovanech, Lišově, Ledenicích a Trhových Svinech. Výrobky některých podniků jsou známé i za hranicemi naší republiky (např. pivo

²³ internetové stránky ČSÚ.

²⁴ tamtéž.

²⁵ tamtéž.

Budvar, tužky Koh-i-noor Hardtmuth a další). Na počátku 80. let byla zahájena výstavba Jaderné elektrárny Temelín.“²⁶

*„Českobudějovický okres patří k územím s vysokou intenzitou dopravy jak železniční, tak silniční. Problémem je, že okres není dostatečně napojen na mezinárodní komunikační síť, což omezuje rozvoj podnikatelských aktivit. Silniční síť není vybudována rovnoměrně. Severní část okresu má komunikace kvalitnější a hustější než část jižní, kde se projevuje vliv pohraničí se všemi důsledky...“*²⁷

*„Převážná většina školských, zdravotnických, kulturních a sportovních zařízení je soustředěna ve městech, především v Českých Budějovicích, v Týně nad Vltavou a Trhových Svinech. V okrese je celkem 88 mateřských škol s více než 5 000 zapsanými dětmi, 56 základních škol s 18 300 žáky, 10 gymnázií s 3 500 žáky, 17 středních odborných škol s téměř 4 000 žáky, 14 středních odborných učilišť s více než 5 000 uční a 5 vyšších odborných škol s téměř 5 200 žáky. Vysokoškolské vzdělání je možno získat na některé z fakult Jihočeské univerzity (zemědělské, pedagogické, biologické, teologické, zdravotně sociální), založené v roce 1991 (pedagogická fakulta ve městě působí od roku 1948, zemědělská od roku 1960). V denním studiu zde studuje více než 5 500 studentů, další jsou zapojeni v jiných formách studia.“*²⁸

*„V Českých Budějovicích má sídlo 6 ústavů Akademie věd ČR (Entomologický, Hydrobiologický, Parazitologický, Ústav ekologie krajiny, Ústav molekulární biologie rostlin a Ústav půdní biologie)...“*²⁹

*„Kulturní zařízení se nacházejí především ve městech, na venkově zaujímají toto místo zejména veřejné knihovny. Celkem je v okrese 167 knihoven (vč. poboček), 12 muzeí a památníků, 36 galerií. Významné postavení má Jihočeské divadlo, Jihočeské muzeum a Alšova jihočeská galerie. Pro tělesnou výchovu a sport je v okrese k dispozici 12 krytých stadiónů, 30 koupališť a bazénů, 320 hřišť, 81 tělocvičen, 6 zimních stadiónů a řada dalších zařízení.“*³⁰

²⁶ internetové stránky ČSÚ.

²⁷ tamtéž.

²⁸ tamtéž.

²⁹ tamtéž.

³⁰ tamtéž.

„Životní prostředí lze v okrese charakterizovat jako mírně poškozené. I když se situace v posledních 10 letech značně zlepšila, patří okres v rámci Jihočeského kraje k těm nejvíce zatíženým emisemi z průmyslových aglomerací. Rozsáhlou plynofikací měst a obcí došlo ke snížení emisí tuhých látek a SO₂...“³¹

„Přírodní prostředí s vysokou lesnatostí, vodními plochami a velkým počtem kulturních památek je využíváno k návštěvám a rekreaci občany z celé České republiky a v hojné míře i zahraničními turisty. V roce 2001 se v okrese ve statisticky sledovaných ubytovacích zařízeních ubytovalo 155 tis. návštěvníků, z toho cca 75 tis. ze zahraničí, převážně ze Spolkové republiky Německo a Rakouska. Průměrná doba pobytu jednoho zahraničního návštěvníka dosahovala 4 dny. Dále řada zahraničních turistů přijíždí na jednodenní návštěvy, které není zatím možno statisticky sledovat. Navštěvují především centra blízka hranici a samotné město České Budějovice.“³²

„V průběhu celého roku jsou pořádány na Výstavišti v Českých Budějovicích různé typy výstavních akcí. Nejvýznamnějšími z nich jsou mezinárodní zemědělská výstava Země živitelka a výstava HOBBY. Výstavy nejružnějšího zaměření navštíví v průběhu celého roku téměř 0,5 mil. návštěvníků...“³³

³¹ internetové stránky ČSÚ.

³² tamtéž.

³³ tamtéž.

4. Jihočeská pravda

4.1 Přelom 80. a 90. let

Jihočeská pravda byl na přelomu 80. a 90. let 20. století hlavní regionální deník Českobudějovicka (kraje). Vydával jej Jihočeský krajský výbor KSČ v Českých Budějovicích – deník byl oficiální „orgán Jihočeského krajského výboru KSČ“, jak bylo napsáno na titulní straně. Název deníku ještě provázelo heslo: „Proletáři všech zemí – spojte se“. Deník vycházel šestkrát týdně, v pátek s přílohou *Jihočeská pravda pro volné dny*, která se snažila čtenáře zaujmout zábavnou formou (obsahovala křížovky, vtipy, horoskop) a zajímavými nepolitickými tématy z oblasti vědy, kultury, historie, ekologie a pod. V příloze byl také TV program na celý týden. Příloha měla vždy šest stran.

Samotný deník se zabýval především politikou JKV KSČ, což nejlépe vystihuje to, že pokaždé pojednával hlavní článek na titulní straně právě o JKV KSČ. Dále se deník zabýval děním v Jihočeském kraji a přicházel s krátkými zprávami ze zahraničí. Šéfredaktorem listu byl Ing. Vladimír Doležal.

11. prosince 1989 dochází ke změně názvu vydavatelství na Rudé Právo v Praze. Z titulní strany zmizelo heslo „Proletáři všech zemí – spojte se“ i „orgán Jihočeského krajského výboru KSČ“, které nahradilo: „regionální deník jihočeského kraje“. Redakce zůstala zachována, periodicita také. List se změnil obsahově – došlo k nárůstu zpráv o dění v republice, tím pádem i k omezení zpráv z kraje.

„K 22. prosinci předal JKV KSČ vydavatelské oprávnění *Jihočeské pravdy* nezávislému vydavatelství *Delta*, vznikajícímu k 1. lednu 1990.“³⁴

2. ledna 1990 vyšla *Jihočeská pravda* s úvodníkem nového šéfredaktora Vladimíra Majera s názvem Vyznání. Šéfredaktor se v něm „omlouvá“ za přísluhování KSČ, zároveň je článek plný nadšení, naděje a pravopisných chyb. Změnil se podnázev na „deník jihočeského kraje“. Periodicita zůstala zachována, ale cena listu se zdvojnásobila. Příloha listu se začala tisknout menším písmem a v jiném formátu.³⁵

Z redakce odešel pouze bývalý šéfredaktor Vladimír Doležal a jeho zástupce, do redakce se vrátil František Hešík (byl donucen redakci opustit po událostech v roce 1968).³⁶

³⁴ *Jihočeská pravda*, roč. 46, č. 1, s. 1.

³⁵ tamtéž.

³⁶ informace získány z rozhovoru s Fr. Hešíkem.

Od 3. července 1990 zveřejňuje deník svůj náklad na stránce s inzercí (kolem 60 000). 2. ledna 1991 musel snížit svůj náklad o 12 000, protože čtenáři odřekli své předplatné kvůli vyšší ceně.

1. června 1991 změnila *Jihočeská pravda* název na *Deník Jihočeská pravda*. Objevila se nová rubrika HLAS, která měla za úkol seznámit čtenáře s (ne)bezpečností právě stavěné jaderné elektrárny Temelín. „*Tato rubrika, připravovaná ve spolupráci redakce DJP a Ústavu jaderných informací v Č.Budějovicích, je otevřena všem - mnohdy protichůdným názorům a informacím z oblasti naší i světové energetiky. Naším cílem je napomoci k nezávislé orientaci našich čtenářů v této oblasti.*“³⁷

1. června 1991 začalo *Deník Jihočeská pravda* vydávat vydavatelství Vltava. Šéfredaktor Vladimír Majer zůstal v čele deníku.

4.2 Přechod na Českobudějovické listy

Od začátku roku 1992 se deník připravoval na změnu názvu a přechod na lokální mutace. Proto vycházel deset měsíců *Deník Jihočeská pravda* se 16-ti stránkovou přílohou Českobudějovické listy (deník se obával svého příliš konzervativního publika³⁸). K přeměně na jednotlivé lokální mutace docházelo postupně: „*Deník Jihočeská pravda ode dneška čtenáři z okresu České Budějovice ve schránkách ani v kioscích nenajdou: jejich list zde bude distribuován pod hlavičkou ‚Českobudějovické listy‘. Obsah bude identický s Deníkem Jihočeská pravda, který se dál bude prodávat v ostatních částech kraje s výjimkou Táborska a nyní i Českobudějovicka vždy až do doby, než v jednotlivých místech vzniknou okresní deníky se společným pláštěm informací ze světa, z domova a regionu, nadále připravovaným v centrální redakci v Č. Budějovicích. Přebíráním názvu deníku podle okresů, v nichž vycházejí, akcentuje Vydavatelství Vltava, s. s r.o., zaměření na regionalitu obsahu, o jejíž prohloubení ve svých titulech usiluje.*“³⁹

Od 14. prosince 1992 (do 14. prosince 1998) byly noviny tištěny větším formátem na novém tiskařském stroji. „*...o čtyři centimetry širší, o tři centimetry delší, v sedmi sloupcích místo dosavadních šesti, sázený pro pohodlnější čtení o jeden bod větším písmem...To všechno přišlo s novou rotačkou Novinového centra Vydavatelství Vltava, s. s r.o.*“⁴⁰ „*...Vydavatelství*

³⁷ *Deník jihočeská pravda*, č. 1, roč. 1, 1991, s. 3.

³⁸ informace získána z rozhovoru s Petrem Soukupem.

³⁹ *Deník Jihočeská pravda. Českobudějovické listy*, č. 1, roč. 1, 1992, s. 1.

⁴⁰ *Jihočeské listy. Českobudějovické listy* č. 37, roč. 1, 1992, s. 1.

*Vltava vůbec jako první v ČSFR uvedlo do provozu svou vlastní rotačku...*⁴¹ Což byla událost významná pro celý region a vydavatelství tak upevnilo svoji pozici na jihu Čech.

Od listopadu 1993 vycházely listy každý den s přílohou *Maxi magazín pro ženy*, která byla i volně prodejná. Na začátku ledna přibyla páteční příloha *TV magazín*. Ke konci roku 1995 a v roce 1996 se listy snažily nastartovat společenskou debatu na některá (pro region zajímavá) témata v rámci rubriky *Aréna Českobudějovických listů*, kde se čtenáři mohli k danému tématu vyjádřit telefonicky. Např. 12. ledna 1996 byl tématem Arény „bytový pořadník“ a čtenáři se mohli vyslovit pro nebo proti jeho existenci. V souvislosti s tím přinášely listy na dané téma sérii článků.

V pondělí 19. srpna 1996 přešly *Českobudějovické listy* pod společnou značku „*Deníky Bohemia*“. K této události se vyjádřil šéfredaktor Vladimír Majer: „...*Hlavně jsme ale chtěli sjednotit grafickou řeč celé naší novinové rodiny. Společná modrá sedmatřiceti okresních deníků v celých Čechách nyní se společnou značkou ‚Deníky Bohemia‘ vás domácky důvěrně – a přívětivě – osloví i mimo váš domovský okres, aby vám nabídla rozsah informace a servis, na který jste zvyklí. Oblékli jsme jednotný dres, jak se na tým sluší....Jedno však musíme zdůraznit: Je to jednota v různosti. Každý z nás sedmatřiceti se bude dál od druhých výrazně odlišovat v tom, že bude především akcentovat život a problémy měst, obcí a občanů svého okresu, svých čtenářů. Proto jsme tady dál jeden každý jako svébytný titul, jako domácké, místní, přátelské, sousedské, vaše noviny. Modře přívětivé.*“⁴² Při přechodu na „*Deníky Bohemia*“ uspořádal list hru *Mela Bohemia*, kde byl hlavní výhrou milion korun.

4.3 Rozsah novin

Noviny vycházely v roce 1989 v úterý, ve středu, ve čtvrtek a v sobotu na osmi stranách, v pondělí a v pátek na šesti stranách (v pátek s přílohou *Pro volné dny*). Na začátku roku 1991 se tento rozsah rozšířil na dvanáct a osm stran (ve stejné dny). V roce 1994 měl již deník 16 stran a rozdělení, které si zachoval prakticky až do roku 1998 (obsahoval rubriky: *Z domova, Ze světa, Jižní Čechy, Služby čtenářům, Publicistika, Inzerce, Českobudějovicko a Sport*). V roce 1997 přibýly pravidelné rubriky – ve středu *Životní styl a Ekonomika/Trh práce*, ve čtvrtek a v úterý *Kultura* (původně pouze v úterý), v pátek *Názory/Stanoviska* a sobotu *Zemědělství*. Od srpna roku 1997 vycházel deník na 24 stranách.

⁴¹ Vltava je první. *Českobudějovické listy* č. 37, roč. 1, 1992, s. 1.

⁴² *Českobudějovické listy*. č. 193, roč. 5, 1996, s. 1.

4.4 Přílohy

V září 1997 vycházel deník každý den s přílohou. V pondělí to byla pravidelná šestistránková příloha *SPORT* s aktuálními víkendovými výsledky, rozhovory se sportovci a o dění okolo sportu vůbec. V úterý to byla příloha *PENÍZE A MY* – 12 stránek finančního servisu, aktualit, zajímavostí a poradenství včetně burzovního zpravodajství. Ve středu to byl *Info-tip* – minimálně 20stránková příloha se souhrnem kulturních akcí na následující týden, abecední seznam služeb pro obyvatelstvo a možnost inzerovat soukromé nabídky zdarma. Ve čtvrtek to byl *MAXI magazín pro celou rodinu* – souhrn zajímavostí z cestovního ruchu, moderního oblékání, racionální kuchyně, hobby, křížovky o ceny atp. V pátek to byl *TV magazín* a v sobotu *TOP víkend magazín*, který přinášel množství zajímavostí ze světa filmu, divadel, z prostředí známých televizních hvězd.

4.5 Českobudějovické listy na konci 90. let

Od srpna 1997 vycházely *Českobudějovické listy* na čtyřiadvaceti stranách. Byla jim také upravena grafika a na první straně se objevil sloupek s obsahem deníku. V deníku přibýlo fotografií. 1. října 1997 nahradil Vladimíra Majera na pozici šéfredaktora František Kotrba (dlouholetý zástupce Vladimíra Majera), který se již 7. listopadu 1997 stal šéfredaktorem *Jihočeských listů* a šéfredaktorem *Českobudějovických listů* se stal Hynek Klimek, kterého 2. prosince 1998 nahradil Petr Soukup.

Od 14. prosince 1998 byly *Českobudějovické listy* tištěny na novém ofsetovém tiskařském stroji. Slavnostního uvedení stroje do provozu se zúčastnili koncernový šéf skupiny Pasov F. X. Hirtreiter, hlavní společník Axel Diekmann, generální ředitel VLP Vlastimil Košťál a ředitelka oblasti Jitka Bosáková⁴³⁴⁴ (právě poslední tři jmenovaní byli u prodeje tehdejší *Jihočeské pravdy* Vydavatelství Pasov)⁴⁵. Od ledna 1999 byly noviny tištěny barevně.

⁴³ *Českobudějovické listy*, č. 292, rok 1998, s. 1.

⁴⁴ pozn.: Od tohoto data *Českobudějovické listy* neuvádějí ročník.

⁴⁵ informace získána z rozhovoru s Fr. Hešíkem.

5. Regionální mutace celostátních deníků

Jihočeské mutace v 90. letech 20. století vydávaly celostátní deníky *ZN noviny*, *Právo* a *MF Dnes*.⁴⁶ Tyto mutace vycházely pro celý Jihočeský kraj.

ZN noviny

První celostátní deník, který začal vycházet v regionálních mutacích byly *ZN noviny*, které vydávala 1. zemská a.s. *ZN noviny* si tento krok mohly dovolit, protože 77 % jejich nákladu bylo v roce 1995 prodáno formou předplatného a jejich čtenářská základna byla mimo Prahu, spíše v malých městech a vesnicích. To logicky vyústilo právě v zavedení mutací.⁴⁷ Předcházely tomu regionální stránky jedenkrát až třikrát týdně, které čtenáři nacházeli ve svém tisku téměř rok⁴⁸ (severočeské, západočeské, jihočeské a východočeské). Jihočeská stránka obsahovala krátké i delší zprávy a Jihočeský servis s programy kin, divadel a pod. „*Za tu dobu došlo ke značnému posílení krajských redakcí, kde se z původních zpravodajců museli stát všeobecně zdatní novináři, schopní i základní grafické práce – mutace totiž vznikají v krajích opravdu celé včetně zlomu.*“⁴⁹ Jihočeská mutace *ZN novin* (s názvem *Jižní Čechy*) začala pravidelně vycházet 4. září 1995 na jedné až dvou stranách (+ jedna strana inzerce). Přinášela pravidelné rubriky: Krátce z regionu, Z kultury, Jihočeský pitaval, Otázka pro, Jihočeský servis. Vedoucím redaktorem byl Jaroslav Vaněček. V polovině října 1996 byla regionální příloha *Jižní Čechy* nahrazena rubrikou Z krajů a tím skončila i existence této jihočeské mutace *ZN novin*.

Právo

Regionální příloha *Práva* vycházela v letech 1995 – 1998 vždy jen na jedné straně. Neměla žádné pravidelné rubriky, občas informovala více o kultuře, občas více o sportu.

MF Dnes

Mladá Fronta Dnes má dvanáct regionálních mutací⁵⁰, jednou z nich je mutace s přílohou *Jižní Čechy*, která vyšla poprvé 2. září 1996 a vychází dodnes. Příloha měla čtyři až dvanáct stran, ale pouze dvě a půl strany se zabývalo regionem, zbytek spolkla inzerce.

⁴⁶ Encyklopedie Českých Budějovic. 2006, s. 352.

⁴⁷ *Strategie*. roč. 1995, č. 9, s. 40.

⁴⁸ tamtéž.

⁴⁹ tamtéž.

⁵⁰ Encyklopedie Českých Budějovic. 2006, s.180.

Příloha informovala jihočeské čtenáře o událostech v kraji, počasí, kultuře a sportu. Také přinášela rubriku Jihočeské kalendárium.

6. Další zpravodajská a zábavná periodika

Týdeník *Nový život*

Nový život poprvé vyšel 1. července 1989 jako orgán OV KSČ a ONV České Budějovice. Navazoval na tradici deníku z roku 1968. Původně to měl být čtrnáctideník, ale již od konce roku 1989 vycházel každý týden na šesti stranách. Tento týdeník, zaměřený pouze na okres České Budějovice, za svou poměrně krátkou existenci prodělal řadu změn. Jako orgán OV KSČ bylo jeho posláním podporovat tehdejší ideologii a stranu. Zpočátku se obsah týdeníku zaměřoval zejména na dění na politické scéně a uvnitř KSČ, ale obsahoval i zábavnější témata – především se zabýval kulturním děním a sportem. Jeho nedílnou součástí byl i program televize na celý týden a několik křížovek.

Od 6. prosince 1989 ho vydával již pouze ONV České Budějovice a pod jeho názvem se objevilo: „nezávislé noviny“. Přičemž sami novináři na jeho stránkách tvrdili, že tento týdeník nabyl svou nezávislost jako druhý v republice. Vedoucím redaktorem zůstal Rudolf Píha. Od ledna 1990 změnil týdeník svůj podtitul na „nezávislý list“ a přibyla rubrika „My a životní prostředí“. V lednu 1990 vyšlo také jedno číslo v němčině „*Neues Leben*“, jednalo se o informace pro turisty (pouze na dvou stranách) a výtěžek z prodeje měl přispět na dětské onkologické centrum v Praze.

V průběhu roku 1990 se v týdeníku stala řada změn. Především se z něj stal krajský týdeník. Několikrát změnil podtitul, titulní stranu i počet stran. V dubnu 1990 začala týdeník vydávat společnost Agenpress. Došlo k mnoha personálním změnám v redakci, jen za rok 1990 se ve vedení redakce vystřídalo pět šéfredaktorů (Píha, Pristaš, Šmaus, Zaviačič, Klimek). Společnost Agenpress měla v úmyslu vydávat i další tituly: *Junácký tamtam* a *Jihočeský venkov*. Tento záměr se jí ale nezdařil a tak od konce září měl *Nový život* novou přílohu *Jihočeský venkov*, která se zabývala hlavně problémy vesnice, zemědělství a psala o pranostikách. V říjnu 1990 nevyšlo jedno číslo *Nového života*, protože týdeníku vypověděla smlouvu tiskárna. 19. října vyšel *Nový život* s rozsáhlým článkem o vzniklé situaci „Spiknutí: promyšlená likvidace českého regionálního tisku“, kde popisuje tuto situaci, včetně domněnek, proč se tak stalo. Obviňuje Verlagsgruppe Passau, že se je snaží zlikvidovat. Tvrdí, že je odmítlo více tiskáren: „stejně informace se nám dostalo i z Plzně, kam pan Hrach osobně volal, aby nás netiskli.“⁵¹ Některé pasáže článku naznačují atmosféru v redakci: „...Naše telefony jsou odposlouchávané, z redakčních stolů se podivně ztrácejí materiály o působení

⁵¹ *Nový život*. roč. 2, č. 40, s. 1.

*StB a KGB konkrétně v jižních Čechách, sledují nás různá auta nejenom se SPZ jindřichohradeckého okresu...“.*⁵² *Nový život* se značnými obtížemi vycházel v říjnu a listopadu pouze jednou za 14 dní, tiskl jej TISK – Brno. Toto řešení však bylo pouze prozatímní. V listopadu koupilo vydavatelství vlastní tiskárnu a od konce listopadu vycházel *Nový život* opět pravidelně. Od března 1991 vycházel na osmi stranách s větším množstvím aktuálních zpráv, s televizním programem a s nižší cenou. V květnu se šéfredaktorkou stala Ivana Píhová. *Nový život* skončil své vydávání v roce 1991.

Hlas svědomí – Hlas křesťanského podnikatele začal vydávat Baustav od dubna 1992⁵³. Tento měsíčník se věnoval problémům podnikání, křesťanství a diecézi a situaci na Českobudějovicku. Často kritizoval vydavatelství Vltava-Labe-Press, poukazoval na chyby v *Jihočeských listech*, o jejich novinářích se vyjadřoval jako o „novinářích monopolní regionální redakce“. Vyjadřoval se příznivě ke stavbě Temelínu. Do tohoto měsíčníku přispíval i bývalý šéfredaktor *Nového života* Hynek Klimek. V čele redakce stál František Růžička. Vydavatelství přešlo z Baustavu na nadaci Geronta a od roku 1994 na nadaci Hlas svědomí. V roce 1995 vyšla pouze dvě čísla a tím skončila jeho existence⁵⁴.

Vltavín – magazín pro rodinu a obchod začal vycházet pravděpodobně již v roce 1991⁵⁵. Na dvaatřiceti stranách přinášel články o historii, zbraních, erotice, módě, oslavách, zajímavostech jižních Čech, o tom, jak se chovat. Šéfredaktorem byl Zdeněk Lebl. V roce 1996 změnil název na *Týna*, protože zakladatelé tohoto časopisu pocházejí z Týna nad Vltavou a Vltavínů je v jižních Čechách moc, proto byl název Vltavín poněkud matoucí. Zároveň vysvětlují, že ostatní zakladatelé na začátku existence tohoto časopisu nechtěli název *Týna*, protože zněl příliš žensky a oni nechtěli vydávat časopis pro ženy. Na druhou stranu časopis působí dojmem, že je určen pro ženy (např. článek „Bud‘me sebekritické“). Časopis obsahoval velké množství inzerce (hlavně reklamy). Vydával jej František Fiala.

Ahoj Budějovice – měsíčník pro celou rodinu vyšel poprvé v roce 1999 a vychází dodnes. Vydává jej PLM Reklama. Na více než třiceti stranách přináší informace nejen o Českých Budějovicích (např. školky, MHD), ale i o dalších zajímavostech (falešné bankovky, hry o

⁵² *Nový život*. roč. 2, č. 40, s. 1.

⁵³ elektronický katalog JVK ČB.

⁵⁴ tamtéž.

⁵⁵ tamtéž.

peníze, zdraví, motorismus, filmy a pod.). Obsahuje také hodně inzerce. Uvádí náklad 70 000 výtisků⁵⁶.

Budějovický reportér – nezávislý měsíčník pro České Budějovice a okolí začalo vydávat v roce 1999 vydavatelství BUKVOŠ v.o.s. Šéfredaktorem byl Ivo Hajn. Vycházel na formátu A4 černobíle, na 18 stranách. Zabýval se děním v Českých Budějovicích, poukazoval na řadu problémů. Hodně psal o politice a pod známkou „(dobro)“ vycházely články, které ale byly placenou inzercí.

Ozvěny Českobudějovicka – regionální měsíčník vycházel v letech 1993 – 1994⁵⁷, nákladem 30 000 výtisků, na formátu A3, na čtyřech stranách. Byl distribuován zdarma. Vydávala jej firma REGION, jejíž majitelem byl Pavel Huml. Šéfredaktorkou byla Monika Vodičková. Cílem bylo „pomoci čtenáři orientovat se v širokém spektru podnikatelské činnosti, kultuře a historii“⁵⁸. V zásadě šlo o směs informací z radnice a kulturního programu (kina, divadla, fotbal) a inzerce, která ale nebyla nijak rozřazená a velmi těžce se v ní čtenář mohl orientovat.

⁵⁶ *Ahoj Budějovice*. r. 1999. č. 1.

⁵⁷ elektronický katalog JVK ČB.

⁵⁸ *Ozvěny Českobudějovicka*. r. 1993. č. 0. s. 1.

7. Inzertní časopisy

Bestseler – informace z první ruky vydávala v letech 1995 - 1999 firma DesignStudio s.r.o., jako měsíčník⁵⁹, obsahoval reklamy barevné křížovky, zprávy ze zahraničí, vtip s Garfieldem a kulturní program.

Fata morgána – časopis Českobudějovicka pro reklamu a ekonomiku vydávalo od 26. března 1993 na 6 – 8 stranách sedlčanské nakladatelství AlfaPrint ve více mutacích. Měsíčník byl rozšiřován zdarma a sliboval, že nabídne rozhovory s podnikateli, články o ekonomice, ale nic takového se v něm neobjevilo, pouze inzerce. Časopis skončil v témže roce, kdy začal vycházet.⁶⁰

Jihočeské realitní noviny začala vydávat firma Jihoreal s.r.o. v roce 1996 jako měsíčník, který nabízel pouze reality. Firmu Jihoreal založilo šest firem, úspěšně podnikajících v jihočeském regionu, za účelem společného vydávání inzertních novin. Na stránkách svých novin nabízely možnost inzerovat i ostatním realitním kancelářím. Časopis vycházel nákladem 12 000 kusů. Autoři slibovali odborné články, právní a daňové rady a názory, ale takový článek vyšel jen jeden s názvem „Nebojte se exkluzivity“⁶¹, žádný další odborný článek už nevyšel. Od února 1997 je obsah novin zveřejňován na internetových stránkách (www.pvtnet.cz/www/jihoreal). Šéfredaktorem byl majitel realitní kanceláře Spektrum JUDr. Josef Cepák, jeho zástupcem Radek Vašíček. V roce 1998 se postupně na stránkách časopisu představily všechny realitní kanceláře, které měsíčník vydávaly.

Jihočeský inzerť expres – noviny pro inzerci a reklamu, vychází od roku 1989⁶². Jedná se o nejoblíbenější inzertní časopis s řádkovou inzercí. Zájem o něj, i o tento způsob inzerce, dokládá v čase se zvyšující frekvence vydávání (od jednou týdně až po pětkrát týdně) i zvyšující se počet stran, který se postupně ustálil na přibližně 32. Od roku 1999 přinášel program TV Gimi. Do roku 1999 jej vydávalo vydavatelství Barborka s.r.o. Inzeráty jsou rozřazeny do 17 rubrik. Jeho cena se od roku 1996 do roku 1999 téměř ztrojnásobila.

⁵⁹ elektronický katalog JVK ČB.

⁶⁰ tamtéž.

⁶¹ *Jihočeské realitní noviny*, r. 1996, č. 11 - 12, s. 2.

⁶² elektronický katalog JVK ČB.

Jihočeský inzert – noviny pro soukromou bezplatnou inzerci⁶³ vychází od října 1994 jako týdeník v rozsahu 24 – 32 stran. Šéfredaktorem byl Jiří Trávníček. Od ledna 1996 přinášel týdenní program všech čtyř celostátních televizních stanic, který z jeho stránek zmizel v lednu 1997. Vydavatelem byla do roku 1998 Dagmar Trávníčková⁶⁴, poté se vydavatelem stal INZERTSPOJ s.r.o.

Partner – inzertní měsíčník pro region České Budějovice vycházel i v mutaci pro region Tábor. Inzerce nebyla rozdělena do jednotlivých rubrik, a proto bylo obtížné se v těchto inzerátech orientovat, inzerce ale nebyla řádková. Měsíčník vycházel pouze v roce 1996⁶⁵ nákladem 40 000 kusů, vedoucí redakce byla Ing. P. Kulišová.

Novinky – inzertní noviny do každé rodiny vydávala v první polovině 90. let Agentura eF-reklama měsíčně. Obsahovaly hlavně větší inzeráty, které nebyly rozděleny do žádných rubrik. V roce 1992 přinesly informace k volbám. Tento měsíčník byl vydáván nákladem až 40 000 kusů.⁶⁶

Inzertní noviny CB Cvrček - inzertní měsíčník pro Českobudějovicko zdarma distribuovaný do všech domácností začal vycházet v červnu 1999 s měsíční periodicitou. Na osmi stranách přinášel kromě řádkové inzerce i více zábavy, měl pravidelnou rubriku „Kde nakoupíte nejlevněji“, kde srovnávaly ceny čtyř supermarketů v Českých Budějovicích. Měsíčník vydávalo Studio Sequana.

⁶³ pozn.: Zanikl včleněním do Celoplošný Inzert v roce 2007 (elektronický katalog JVK ČB).

⁶⁴ elektronický katalog JVK ČB

⁶⁵ tamtéž.

⁶⁶ *Novinky – inzertní noviny do každé rodiny*, r. 1992, č. 5.

8. Obecní zpravodaje

V Českobudějovickém okrese bylo v roce 1994 104 obcí⁶⁷, z toho přibližně ve třetině (32) z nich byl v 90. letech vydáván obecní zpravodaj. Tyto obecní zpravodaje měly obvykle podobný obsah, formu i náklad. Periodicita těchto listů byla maximálně měsíční, často se však jednalo o občasníky. Obvykle čtenáře informovaly o kulturním dění v obci, o sportovních utkáních, o činnosti obecního úřadu včetně vydávaných vyhlášek a samozřejmě obsahovaly i program místního kina. Pravidelně přinášely čtenářům i výsledky voleb. Často se také v těchto listech vyskytovala historie obce, významná výročí (oslav y narozenin místních občanů) a pod.

Zabývaly se ale i jinými tématy. Například *Hlasy Novohradska* přinášely i články o ochraně přírody či podnikatelích.

Grafika listů nebyla valná, ale postupem času se zlepšovala – to souviselo se zvyšujícím se zájmem čtenářů a tím pádem k přechodu obce na lepší tiskárnu. Nemalou roli v tom jistě sehrál rozvoj počítačů.

Například *Borovanský informační kalendář* začal vycházet v květnu 1990 a to pouze jako jedna strana A4 potištěná sice oboustranně, ale obsahující pouze program kulturních akcí a kina. Během následujících let se z tohoto doslova „listu“ stal časopis o deseti až dvanácti stranách se svými pravidelnými rubrikami, textem ve sloupcích, s fotografiemi a službami pro čtenáře, jako bylo uveřejňování jízdnic rádu.

Obecní úřad v Homolích začal vydávat 20. prosince 1997 čtvrtletník *Homoláček*, kde informoval především o situaci v obci – o plynofikaci, jednáních zastupitelstva a pod. Tento obecní zpravodaj také publikoval návrhy nového znaku obce, aby si jej obyvatelé mohli sami vybrat.

⁶⁷ Okres České Budějovice v číslech... 1995.

9. Kultura a kulturní časopisy a zpravodaje v Českých Budějovicích

9.1 Kultura v Českých Budějovicích

Jihočeský státní orchestr – profesionální komorní orchestr, založený v roce 1981, v roce 1990 byl přejmenován na **Jihočeská komorní filharmonie**. Od roku 1988 sídlí v koncertní síni Otakara Jeremiáše. Orchestr má 32 – 37 stálých členů. Základem repertoáru je hudba baroka a klasicismu, orchestr však uvádí i hudbu romantismu a 20. století včetně premiér, ve spolupráci s pěveckými sbory se zabývá rovněž tvorbou kantátovou a oratorní. Do roku 1996 absolvoval orchestr 1182 veřejných vystoupení, účinkuje také v zahraničí, pravidelně např. na mistrovských kurzech v Bielu ve Švýcarsku. V rozhlase nahrál orchestr více než 120 zvukových snímků, na CD vydal přes 20 skladeb.⁶⁸

Kruh 89, byla nezávislá skupina výtvarných umělců sestávajících z těch, kteří za komunistického režimu nemohli nebo nechtěli vystavovat anebo jejichž tvorba byla „nežádoucí“. Založili ji 27. listopadu 1989 A. Mertlová, R. Brichtcín a sochař Milan Doubrava a 1. prosince to oznámili prohlášením v tisku. Členy Kruhu 1989 se kromě zakladatelů stali malíři D. Brichtcínová, Josef Bruckmüller, Jaroslav Fiedler, E. Prokopcová, a Josef Synek, malíři a grafici Dana Puchnarová, Štěpán Mikuláš Mareš a J. Zeman, fotografové B. Maříková, Mario Pospíšil, Milan Tůma a historik umění Vlastimil Tětiva. První výstava s posláním podpořit Občanské fórum a stávkující studenty se konala od 13. prosince 1989 v Domě kultury Metropol, další v únoru roku 1990 v Krajském středisku památkové péče a ochrany přírody na náměstí Přemysla Otakara II., úspěšná zahraniční výstava se uskutečnila v rakouském Freistadtu od 24. března 1990. Skupina ukončila činnost v roce 1991.⁶⁹

9.2 Kulturní periodika

Jihočeská komorní filharmonie České Budějovice je vlastně pouze program na další měsíc, který začal vycházet v prosinci 1994 a vychází dodnes. Nabízí abonentní koncerty, představuje orchestr a pod.

⁶⁸ Encyklopedie Českých Budějovic. 2006, s. 191.

⁶⁹ tamtéž, s. 254.

Invence – obšťastník nezávislé skupiny začal vydávat na začátku roku 1990 Kruh 89. Časopis vycházel velmi kvalitním tiskem na formátu A4 nákladem 500 výtisků. Časopis se zabýval výtvarným uměním, podporoval Občanské fórum, informoval o výstavách a uměleckých dílech. V každém čísle byla rubrika OBLUDNÍKY, která se zabývala nevzhlednými výtvarnými díly. Celkem vyšlo pět čísel tohoto časopisu, poslední v roce 1991.

Českobudějovické noviny – KULTURA, jeho první číslo vyšlo 1. září 1991. Původní úmysl byl vydávat jej jako čtrnáctideník⁷⁰, ale po celou dobu své existence vycházel jako měsíčník. Vydával ho Park kultury a oddechu České Budějovice. Jeho náklad byl 3 000 výtisků a na 4 – 20 stranách přinášel informace o kulturních domech v Českých Budějovicích, hlavní náplní byly především programy kin, Jihočeského muzea, Jihočeského divadla a PKO. Od druhého čísla (říjen 1991) obsahoval pravidelnou rubriku Z radnice a působil také jako radniční zpravodaj. Od roku 1992 obsahoval více inzerce. V jeho čele se vystřídal několik redaktorů. V letech 1991 – 1992 to byl Rudolf Vodička, 1992 – 1996 Zdeněk Volf a od roku 1996 to byla D. Jankovcová.

Jihočeské muzeum byl zpravodaj, který každý měsíc přinášel kalendář akcí, které se měly konat v Jihočeském muzeu. Obsahoval pravidelné rubriky: Výstavy, Dlouhodobě, Exponát měsíce, Expozice, Knihovna se studovnou, Houbařská poradna a Zajímavé pořady a přednášky. Vycházel v roce 1992⁷¹.

Kulturní zápisník vydávalo v letech 1991 – 1994 Jihočeské divadlo⁷², na jeho tradici navázal ***Divadelní zápisník***, který vycházel každý měsíc od ledna 1995 (kromě prázdnin), přibližně na 15 stranách. Přinášel informace o hrách v divadle, rozhovory s herci, informace o připravovaných hrách, medailony členů Jihočeského divadla a také program divadla na další měsíc. Odpovědným redaktorem byl Stanislav Kopecký, v redakční radě byli Eva Hochová, František Řihout, Jan Panenka, Štěpán Mareš (grafická úprava Jaromír Jindra). Vydávala jej Eliška Jindrová. V září 1996 se odpovědnou redaktorkou stala Kristina Vyžralová. Od roku 1997 začal mít časopis jisté problémy, které vyústily v to, že se jeho vydávání od roku 1998

⁷⁰ Českobudějovické noviny – KULTURA.. r. 1991. č. 1. s. 1.

⁷¹ elektronický katalog JVK ČB.

⁷² tamtéž.

snížilo na pouhé jedno číslo v roce. Odpovědnou redaktorkou se stala Ivana Píhová. Vycházel do roku 2002⁷³.

Českobudějovický přehled vydávaly Městské kulturní domy v letech 1998 – 2006.⁷⁴ Časopis vycházel 11krát v roce a přinášel programy kin, divadel a kulturních domů.⁷⁵

Jihočeská revue - vyšlo pouze jedno číslo v roce 1990⁷⁶. Časopis byl na tehdejší dobu poměrně drahý, stál 15 Kčs. Šéfredaktorem byl Zdeněk Vozábal. Časopis přinášel odborné články s divadelní tematikou a měl vypracovanou grafiku. Do časopisu přispívali např.: B. Plánská, František Zborník, Milena Brůhová a Milada Vodičková.

⁷³ elektronický katalog JVK ČB.

⁷⁴ tamtéž.

⁷⁵ pozn.: více informací nebylo k dispozici.

⁷⁶ elektronický katalog JVK ČB.

10. Podnikové zpravodaje

Českobudějovický škodovák – zpravodaj pracujících k.p. Škoda závod České Budějovice

Vydavateli byli CZV KSČ, ZV ROH, CZV SSM a vedení závodu. Předsedou redakční rady byl Miloslav Beran. Vycházel měsíčně nákladem 1 200 kusů formátem A3 na čtyřech stranách. V redakci pracovala pouze odpovědná redaktorka Ema Červáková. První číslo časopisu závodu Škoda České Budějovice, který byl největším závodem na výrobu ocelových odlitků v Československu, vyšlo v srpnu 1973, tedy v roce, kdy se závod, který zahájil svou výrobu postupně v letech 1964 a 1965, dostal ze záběhové ztrátovosti a počal kromě ocelových odlitků odvádět společnosti i finanční prostředky ve formě zisku. Počínaje rokem 1985 tiskl závod svůj časopis knihtiskem v Jihočeských tiskárnách, v letech 1985 – 1986 ve formátu A4 v rozsahu 4 – 6 stran, od roku 1987 vycházel *Českobudějovický škodovák* jako čtyřstránkový časopis formátu A3.⁷⁷ V roce 1990 přešlo vydávání pouze na vedení podniku. V letech 1991 – 1997 vycházel časopis pod názvem *Zpravodaj s.p. Slévárna Škoda České Budějovice*.⁷⁸

Jihočeský dopravák – podnikový zpravodaj n.p. ČSAD

Vydavateli byli ZO KSČ, PV ROH a vedení podniku, předsedou redakční rady Jan Turek. Časopis vycházel nákladem 5 500 kusů na čtyřech stranách formátem A3. Odpovědnou redaktorkou byla Marie Dušková. První číslo podnikového zpravodaje *Jihočeský dopravák* bylo vydáno 17. února 1983 jako nástroj stranické organizace a hospodářského vedení k formování společenského vědomí pracujících.⁷⁹ Časopis *Jihočeský dopravák* vycházel do roku 1992⁸⁰, na jeho tradici navázal *Českobudějovický dopravák*, který vycházel od roku 1994. Odpovědnou redaktorkou byla stále Mgr. Marie Dušková. Vydavatelem bylo Hospodářské vedení ČSAD Dopravní služby Č. Budějovice. Jednalo se o měsíčník, který byl vydáván na křídovém papíře kvalitním černobílým tiskem. Zabýval se problémy v oboru (dopravce ručí za zavazadla, poskytování cestovních náhrad, žákovské slevy), ale přinášel i informace o životních a pracovních jubileích (1 000 000 km bez nehod). Časopis vycházel minimálně do konce roku 1995.⁸¹

⁷⁷ Okresní a podnikové noviny na jihu Čech 1988, s. 83.

⁷⁸ elektronický katalog JVK ČB.

⁷⁹ Okresní a podnikové noviny na jihu Čech 1988, s. 85.

⁸⁰ lístkový katalog JVK ČB.

⁸¹ elektronický katalog JVK ČB.

Jihočeský dřevař – časopis Jihočeských dřevařských závodů, n.p.

Vydavatelem bylo vedení podniku, ZO KSČ, ZV ROH, ZO SSM, předsedou redakční rady Jiří Stoklasa. Tento měsíčník vycházel nákladem 2000 kusů na čtyřech až osmi stranách formátem A4. Odpovědným redaktorem byl Karel Huisl (v kumulované funkci propagačního referenta). Začal vycházet 1. ledna 1977 a navázal tak na některé již dřívější pokusy o vydávání novin v závodech, které však většinou pro nedostatečnou připravenost brzy skončily. V roce 1987 vstoupil *Jihočeský dřevař* do druhého desetiletí své existence. *Jihočeský dřevař* vycházel pouze do roku 1989.⁸²

Jihočeský energetik – podnikový časopis Jihočeských energetických závodů

Vydavateli byli ZO KSČ, PV ROH, vedení podniku a předsedkyní redakční rady Marie Tarabová. Tento čtrnáctideník vycházel nákladem 3 000 kusů formátem A4 na čtyřech stranách. Odpovědný redaktor byl Jan Kubec. *Jihočeský energetik* patří k časopisům s nejstarší historií vydávání. První číslo vyšlo již v lednu 1946 a od té doby vycházel nepřetržitě až do roku 2004. Za 41 roků se v něm vystřídalo pouze 5 redaktorů, z toho Jan Kubec skoro polovinu existence JE. Byl poskytován svým zaměstnancům včetně důchodců a vojáků základní služby zdarma. O jeho náklady se dělili PV ROH a podnik.⁸³ *Jihočeský energetik* se před rokem 1989 zabýval především těmito tématy: pětiletka, závazky, vyznamenání, plnění úkolů nebo např. Den horníků. Na konci roku 1989 na svých stránkách informuje o demonstracích a Občanském fóru. V letech 1990 – 1991 se zabýval transformací podniku, vyzýval k „oproštění se od starých praktik“, psal o rehabilitacích lidí, kteří byli perzekuováni kvůli událostem v roce 1968. Také informoval o volbách do dozorčí rady. Od roku 1992 se objevují první inzeráty, také informace o sportu. Postupem času se zlepšuje kvalita jeho tisku i článků. Od roku 1996 je vydáván barevně na křídovém papíru, zvýšil se počet stran a změnila se periodicita na měsíční. Právě v roce 1996 nahradila Jana Kubce ve vedení časopisu Mgr. Mirka Nováková. Po polovině 90. let byli na stránkách časopisu představováni zaměstnanci i členové dozorčí rady.

Jihočeský stavbař – časopis o.p. Pozemní stavby

Vydavateli byli ZO KSČ, OV ROH, a vedení podniku, předsedou redakční rady František Kvapil. Tento týdeník vycházel nákladem 7 150 kusů formátem A3 na čtyřech stranách. Odpovědným redaktorem byl Eduard Měchura (v redakci pracovali také Josef Falta a Petr

⁸² Lístkový katalog JVK ČB

⁸³ Okresní a podnikové noviny na jihu Čech 1988, s. 87.

Vitoň). První číslo novin pod hlavičkou *Hlas stavby* vyšlo v polovině roku 1952. Tehdy vycházel podnikový časopis nepravidelně ve formátu A4 a byl tištěn knižtiskem. V říjnu 1966, kdy Pozemní stavby oslavovaly 15. výročí svého založení, se změnil název časopisu z *Hlasu stavby* na *Jihočeského stavbaře*. Pravidelně byl zasílán pracovníkům do místa bydliště. Stejně dostávali časopis i bývalí pracovníci.⁸⁴ Časopis vycházel do roku 1990.⁸⁵

Jihočeský železničář

Vydavateli byli SV KSČ při provozním oddílu ČSD Č. Budějovice, hospodářské vedení provozního oddílu ČSD Č. Budějovice, výbor SSM při provozním oddílu Č. Budějovice a předsedou redakční rady Zdeněk Sváček. Tento týdeník vycházel nákladem 4 000 kusů formátem A3 na čtyřech stranách. Odpovědnou redaktorkou byla PhDr. Dagmar Pflégrová.

Jihočeský železničář vznikl v roce 1953. Byl to zpravodaj pro železniční stanici České Budějovice, později došlo k rozšíření na celý uzel České Budějovice.⁸⁶ *Jihočeský železničář* vycházel do května 1990.⁸⁷ Kromě dění v podniku (hospodářské výsledky, kvalita práce) přinášel i program Jihočeského divadla, soutěže a křížovky.

Motor Jikov

Strojírenský podnik Motor Jikov (v letech 1954 – 1999 s názvem Motor) má v Českých Budějovicích více jak stoletou tradici, původně byl zaměřený na stavbu mlýnů a výrobu strojů. Během jeho historie neustále docházelo ke změnám ve výrobním programu: naftové motory, elektroagregáty, hydraulické sklápěče pro nákladní vozy, kompresory. Po dobu pěti let se vyráběl moped Stadion, metalurgický provoz zajišťoval odlitky ze šedé litiny a ze slitin zinku a hliníku pro vlastní výroby i pro jiné podniky.⁸⁸

V roce 1989 vznikl státní podnik Motor Jikov, který byl zrušen k 31. prosinci 1990, jeho majetek vložen do současně založené akciové společnosti se státní účastí a jmění rozděleno na 474 935 akcií. Roku 1992 byl vytvořen společný podnik stuttgartského koncernu Bosch a Motor Jikov a.s. Firma Robert Bosch, s.r.o., dočasně převzala výrobu kompresorů a pružinových válců. Majoritním vlastníkem Motoru Jikov se 1995 stala akciová společnost M.I.C.B., která do strojírenské skupiny přiřadila také závody bývalého podniku Lada

⁸⁴ Okresní a podnikové noviny na jihu Čech 1988, s. 89.

⁸⁵ Lístkový katalog JVK ČB.

⁸⁶ Okresní a podnikové noviny na jihu Čech 1988, s. 91.

⁸⁷ Lístkový katalog JVK ČB.

⁸⁸ Encyklopedie Českých Budějovic 2006, s.321

Soběslav. Během restrukturalizace společnosti vzniklo v roce 1997 několik samostatných akciových společností.⁸⁹

Podnikový zpravodaj – n.p. MOTOR, nositel řádu práce

Vydavateli byli CZV KSČ, ZV ROH, CZV SSM a vedení podniku, předsedou redakční rady Miroslav Grohman. Tento měsíčník vycházel nákladem 2 300 kusů formátem A4 na 12 – 20 stranách. Odpovědnou redaktorkou byla Marta Mordavská. Podnikový časopis *Jihočeský motor* vycházel v n.p. Motor České Budějovice od prosince 1949.⁹⁰ *Jihočeský Motor Jikov - zpravodaj pracujících státního podniku Motor Jikov České Budějovice nositele řádu práce*, přinesl v prvním čísle v roce 1990 na první straně „Stanovisko ředitele k demokratizaci podniku“, kde pracovníky informoval, že na přelomu roku byla definitivně ukončena činnost Lidových milicí i všech základních organizací KSČ, dále se zamýšlel nad transformací podniku i společnosti. Občanské fórum vyzvalo k prozatímnímu ponechání stejných lidí ve vedení, přestože v něm byli komunisté, protože se zatím nikdo jiný v této práci neorientoval.⁹¹ Toto číslo upozorňovalo i na možné budoucí sociální problémy: „...*Mnozí z nich si neuvědomují, že tržní ekonomika může přinést i nezaměstnanost a veškeré nepříjemné věci s ní spojené.*“⁹² V únoru 1990 stanovil podnikový ředitel prozatímní složení redakční rady a na stránkách časopisu byla hned představena čtenářům. Byli to Vladimír Dolejší, Miroslav Grohman, Rudolf Pischek, Václav Gargula, Robert Jodl, Ing. Karel Hopfinger, Miloš Veselý a Alena Bulvová.

Souběžně s tímto časopisem začalo OF vydávat vlastní podnikový časopis *Nové slovo* a to nejprve nákladem 250 kusů, pak 500 kusů.⁹³ Jeho třetí číslo již vyšlo jako oficiální podnikový zpravodaj a na svých stránkách vysvětlilo, že se s vedením dohodli, a aby nebyly dva podnikové časopisy, tak se spojily. Redakční rada tak byla složena ze zástupců vedení podniku i OF (R. Pischek, Fr. Šmrha, V. Gargula, Jar. Novák, M. Vlk, L. Dolejší). Do konce roku 1990 se časopis věnoval především politice a minulosti. V lednu 1991 stále pod názvem *Nové slovo* se opět vrátil k dění v podniku, zabývá se propouštěním, produktivitou práce a problémy v podniku. V roce 1991 se název změnil na *Podnikové noviny* a od listopadu 1992 vycházely pod názvem *Motor Jikov – podnikové noviny Motor Jikov a.s.*, vedoucí redaktorkou byla Mgr. Marie Dušková. Časopis informoval o tom, co se v podniku změnilo, o privatizaci, organizační struktuře, také o hokejovém týmu TJ Motor České Budějovice. V říjnu 1993 se

⁸⁹ Encyklopedie Českých Budějovic 2006, s. 321.

⁹⁰ Okresní a podnikové noviny na jihu Čech 1988, s. 93.

⁹¹ *Jihočeský Motor Jikov*, leden 1990, s. 1.

⁹² *Jihočeský Motor Jikov*, leden 1990, s. 2

⁹³ *Nové slovo*, č. 3, s. 2.

vedoucí redaktorkou stala Ivana Hořčicová, která byla nahrazena v lednu 1997 Janou Berkovou. Od roku 1997 vychází (dodnes) pod názvem *Monitor : noviny společnosti M.I.C.B.*

Jihočeské lesy vydával stranický výbor PV ROH a vedení státního podniku. Vycházel nepravidelně. Předsedou redakční rady byl Ing. A. Holý a připravoval jej Ing. J. Neumann. Přinášel informace pro motoristy, rady pro zdraví, informace z vědy a výzkumu, z jednání PV ROH, zajímavosti ze světa, závazky, čtení na dovolenou. Hodně se zabýval ochranou přírody. Narozdíl od *Jihočeského energetika* se na konci roku 1989 vůbec nezabýval politikou. V roce 1990 vyšlo mimořádné číslo o změně poměrů, které bylo prorevoluční. Od února 1990 jej vydávalo jen vedení s.p. Jihočeské státní lesy. V květnu 1990 informoval o vzniklé rehabilitační komisi. Od listopadu 1990 byl předsedou redakční rady Zdeněk Malkovský. Od roku 1991 se zabýval více děním v Českých Budějovicích, přinášel více zábavy (jubilea, aforismy, knihy, které by vás mohly zajímat) a inzerce. Také začal informovat o lesnictví v zahraničí a ještě více se zabýval ochranou životního prostředí. Od roku 1992 vycházel kvalitnějším tiskem a grafikou a nově přinášel i informace o zdraví a historii. Tentýž rok jeho vydávání skončilo.⁹⁴

Jihočeská pošta – pro „jihočeský region“, vydávala Oblastní správa pošt České Budějovice od 27. března 1992 nákladem 4 000 kusů. Byla rozšiřována zdarma pro pracovníky pošt. Vedoucím redaktorem byl Hynek Klímek, předsedou redakční rady Ing. J. Hlaváč. Zabývala se restrukturalizací pošt, kuponovou privatizací, informovala o mzdách, daních, ekonomických výsledcích. Od roku 1993 byla poslední strana (ze čtyř) věnována zábavě (křížovky, vtipy, hádanky apod.). Od roku 1995 byla tištěna kvalitněji a snažila se být zábavnější, proto informovala více i o sportu, historii poštovní přepravy, či o jubileích svých pracovníků. Používaný jazyk byl někdy poněkud zvláštní, především z hlediska slovosledu, na jejich stránkách se objevil i článek s tímto nadpisem: „Dostali jste č. 11 Jihočeské pošty dlouho?“⁹⁵ List vychází dodnes.⁹⁶

⁹⁴ elektronický katalog JVK ČB.

⁹⁵ *Jihočeská pošta*, rok 1993, č. 11, s. 1.

⁹⁶ elektronický katalog JVK ČB.

Budějovický Budvar – magazín pro obchodní partnery a přátele piva Budějovický Budvar

První číslo vyšlo 20. července 1998. Jednalo se v zásadě o propagační materiál, který přinášel rozhovory se slavnými osobnostmi, informoval o tom, kde firma otevírá restaurační zařízení a co sponzoruje. Časopis byl neprodejný a vycházel ve třech jazycích (česky, anglicky, německy), byl vydáván na velmi kvalitním křídovém papíru, na čtyřech stranách. Vycházel pouze do roku 1999.⁹⁷

Kredit⁹⁸ – měsíčník jihočeských drůbežářů vydávaly Drůbežářské závody Vodňany od června 1991 na osmi stranách. Vedoucí redaktorkou byla Eliška Smolíková. Časopis přinášel nejenom zprávy z podniku, ale i recepty a povídky. Byl vtipný, zábavný i kritický. Např. v článku „Nezaměstnaní nepotřebují peníze“ informoval o snaze otevřít novou provozovnu, pro kterou ale nesehnali dostatek zaměstnanců, přestože ve městě již byla poměrně velká nezaměstnanost.⁹⁹

Nemocniční zpravodaj začal vycházet v říjnu 1991¹⁰⁰ pro potřebu NsP České Budějovice jako měsíčník formátem A4, černobílým tiskem. Vedoucí redakční rady byla PhDr. H. Dvořáková. Časopis byl vysoce odborný. Přinášel informace z ministerstva zdravotnictví, z České lékařské komory, odborné články o možnostech léčby různých nemocí. Porovnával i zdravotnictví v zahraničí, nabízel další vzdělávání. Zabýval se i odbory, pojišťovny a mzdami. Od roku 1994 vycházel kvalitnějším tiskem a přibyla v něm jubilea pracovníků nemocnice. Od roku 1995 se postupně snížila jeho periodičita na čtvrtletník a v roce 1999 vycházel již jen dvakrát ročně. Časopis vychází od roku 2000 čtvrtletně dodnes.¹⁰¹

Novinky Alimpek s.r.o. začaly vycházet v prosinci 1999¹⁰² na čtyřech stranách černobílým tiskem. Informují hlavně o dění ve firmě, dále obsahují inzerci a informace z veletrhů. Přinášejí novinky z pekárenského průmyslu.¹⁰³

Zpravodaj ETE – informační občasník¹⁰⁴ začal vycházet 1. května 1994. Vydavatelem byl ČEZ, a.s., středisko styku s veřejností, v letech 1997 – 1998 odbor komunikace ČEZ, od roku

⁹⁷ elektronický katalog JVK ČB.

⁹⁸ pozn.: Existence časopisu trvala pravděpodobně méně než rok. JVK ČB nedisponuje dalšími čísly.

⁹⁹ *Kredit*, r. 1991, č. 3, s. 2.

¹⁰⁰ elektronický katalog JVK ČB.

¹⁰¹ tamtéž.

¹⁰² tamtéž.

¹⁰³ pozn.: vycházel do roku 2004 (elektronický katalog JVK ČB).

1999 ČEZ-ETE, odbor 6740.¹⁰⁵ Byl určen především pro zaměstnance. Přinášel informace o stavbě Jaderné elektrárny Temelín, o dodavatelích, organizacích zabezpečujících služby pro zaměstnance. Dále se v něm vyskytovala témata jako např. identifikační karty, odbory, jídelna, doprava zaměstnanců a pod. V redakční radě byli: PhDr. Táňa Taraněnková, Ing. Milan Malík a Jaroslava Bromová.¹⁰⁶ Od roku 1995 vycházel kvalitnějším tiskem. Od roku 1997 změnil podnázev na „informační měsíčník“ a začal vycházet měsíčně.¹⁰⁷

¹⁰⁴ pozn.: vydávání pravděpodobně skončilo v roce 2002 (elektronický katalog JVK ČB)

¹⁰⁵ elektronický katalog JVK ČB.

¹⁰⁶ *Zpravodaj ete.* r. 1994, č. 1, s. 6.

¹⁰⁷ elektronický katalog JVK ČB.

11. Školní časopisy

Pozitiv – občasník nezávislých pozitivů pravděpodobně vznikl v roce 1991 jako reakce na jiný školní časopis *Hlasy z lavic* a vydávali jej žáci osmých tříd v zastoupení vydavatelství TUBOD. Časopis byl silně satirický (např. Jak zabránit jakékoli formě učení) a na svých stránkách přinášel pravidelně kurz zimbabvštiny.

Děčko byl časopis ZŠ Dukelská, který vycházel ve školním roce 1993 – 1994 a 1994 – 1995¹⁰⁸. Časopis byl určen pro celou školu a přispívali do něj především žáci třetích až osmých tříd. Obsahoval básničky, slohové práce, písničky, recepty, horoskopy, křížovky, hádanky a vtipy. Přinášel i sportovní výsledky, informace o počítačových hrách, známých osobnostech a kapelách. Rozebíral i různá technická zařízení (např. krystalka).

Vpřed – časopis třídy III. E vyšel poprvé v březnu 1999¹⁰⁹ na gymnáziu J. V. Jirsíka formátem A4 černobíle na 22 stranách. První číslo bylo věnováno Jaroslavu Foglarovi. „*Jestli se ptáte , proč právě tento název, tak vezte: poválečný ‚Vpřed‘ vycházel v letech 1946 – 1951...V našem časopise bych chtěl otiskovat povídky z tohoto časopisu – proto název VPŘED III. E. Samozřejmě se dočtete i o jiných věcech jako jsou rozhovory s profesory, rozhovory s osobnostmi, rozhlasové stanice. Zároveň ale chystám i stránku věnovanou naší třídě, stranu luštění, na pokračování komiks Rychlé šípky a povídky pro mládež.*“¹¹⁰ Časopis vydával Petr Janeš za pomoci Lucie Fabiánové.¹¹¹

Kulomet byl časopis Biskupského gymnázia, který vycházel v letech 1998 – 1999¹¹², v jehož redakci byly pouze dívky. Podle toho také vypadala náplň časopisu, která byla zaměřena také především na dívky. Přinášel zprávy o nejnovějších módních trendech, o dívčích idolech (např. Cher), ale také témata o přírodě a ryze výchovná témata (kouření).

Pedagogické listy začaly vycházet v roce 1992¹¹³ jako čtvrtletník na čtyřech stranách formátem A5 černobíle. Vydávala je Katedra pedagogiky Pedagogické fakulty JU Č. Budějovice. Časopis přinášel novinky v odborné pedagogické literatuře, později se zabýval i odbornými tématy (např. pedagogická diagnostika v práci učitele). V roce 1992 byly v redakci

¹⁰⁸ elektronický katalog JVK ČB.

¹⁰⁹ tamtéž.

¹¹⁰ *Vpřed – časopis třídy III.E*, č. 1, s. 1.

¹¹¹ tamtéž.

¹¹² elektronický katalog JVK ČB.

¹¹³ tamtéž.

A. Hrdličková a L. Prokešová, v roce 1995, M. Dvořáková, H. Havlisová a E. Suchánková. Vydávání pedagogických listů pravděpodobně skončilo v roce 1995.¹¹⁴

Zpravodaj – občasník katedry hudební výchovy začal vycházet v březnu 1994¹¹⁵ nákladem 60 kusů a připravoval jej Doc. Dr. Bohumil Voborník, CSc. Pojednával o katedře, dějinách hudby, o výuce populární hudby. Přinášel i nabídku témat diplomových prací a zabýval se odbornou hudební tematikou. Časopis vycházel na 17 až 27 stranách dvakrát v roce a jeho vydávání skončilo v roce 1996¹¹⁶.

Kontakt - scientific acta Faculty of social and health studies, jehož první číslo vyšlo v roce 1999, je vědecký časopis, který vydává Zdravotně sociální fakulta JU v Českých Budějovicích. Jedná se o ryze odborný čtvrtletník.

Zpravodaj Jihočeské univerzity začala vydávat Jihočeská univerzita v říjnu 1992¹¹⁷ nákladem 2000 výtisků. V redakci byli J. Voldřich, dr. M. Duschek, dr. V. Pospíšilová a dr. G. Švejda, CSc. Časopis představoval jednotlivé fakulty a pracoviště, informoval o novinkách na univerzitě. Přispívali do něj spíše zaměstnanci než studenti. Ve školním roce 1993 – 1994 byla jeho šéfredaktorkou Jitka Raková, poté rok nevycházel. V dubnu 1996 bylo jeho vydávání obnoveno. Šéfredaktor se každý rok měnil – v roce 1996 to byl Martin Schacherl, v roce 1997 David Schaffelhofer, v roce 1998 Jan Pilát a v roce 1999 Mgr. Daniela Vyžrálková. V září vycházelo pravidelně nulté číslo, které bylo určeno pro nové studenty a které jim poskytlo první nutné informace (menza, ubytování a pod.). V letech 1998 – 2000 s časopisem vycházela kulturní příloha *Roseta*. V roce 1999 ohlásila šéfredaktorka, že chce změnit název časopisu (název byl změněn v roce 2000 na *Meridian*)¹¹⁸. Postupem času do časopisu přispívali čím dál častěji studenti.

¹¹⁴ elektronický katalog JVK ČB

¹¹⁵ tamtéž.

¹¹⁶ tamtéž.

¹¹⁷ tamtéž.

¹¹⁸ pozn.: Meridian vychází dodnes.

12. Časopisy humanitních oborů

Hz – časopis *regionální historie* vyšel poprvé 28. června 1992 nákladem 25 výtisků na nekvalitním papíře formátem A5. „Časopis *HRZ* je volným pokračováním časopisu *MLEPUT*, který vycházel od 13. prosince 1991 do 21. května 1992. Ke změně názvu došlo proto, že slovo *MLEPUT* postrádá významu, což se nelíbilo našim čtenářům. Nástupnický časopis se bude zabývat historií jihočeské oblasti,...“¹¹⁹ Redakce časopisu zároveň vysvětlila, proč zvolila tento název: „*HRZ* (*Hirzo*) je jméno zvíkovského purkrabího († 1275), který měl pro jižní Čechy význam jako kolonizátor mnohých vesnic na Českokrumlovsku, ale především tím, že se stal lokátorem nově založeného královského města Budějovic v roce 1265, kde se 14. prosince 1990 ustavil *HVS = Historicko-vlastivědný spolek*“¹²⁰ V redakční radě tohoto občasníku byli P. Koblasa a D. Kovář. Zabýval se historií regionu, šlechtickými rody jižních Čech, zapomenutými hrady, vesnicemi atp. Dále informoval o nových odborných publikacích. Časopis také obsahoval křížovky a řadu ilustrací. Vycházel do roku 1998¹²¹.

Rodopisná revue začala vycházet na jaře 1999¹²², popisuje rodokmeny významných Jihočechů. Vydává ji (dodnes¹²³) také Historicko-vlastivědný spolek v Českých Budějovicích.

*Scholares – časopis volného sdružení studentů humanitních oborů*¹²⁴ vydalo poprvé v roce 1993 Volné sdružení humanitních oborů v edičním středisku Pedagogické fakulty Jihočeské univerzity. Časopis vycházel dvakrát v roce na 20 – 30 stranách formátem A5 černobíle. Tematicky byl zaměřen na společenské vědy (historii, literaturu, filosofii, náboženství, filologie a film, divadlo, hudbu, výtvarné umění). „V žádném případě nejde o vysoce autoritativní a zajištěný projekt, ale spíš o pokus, návrh akademické obci na univerzitě a nejen jí. Pociťujeme stále prázdný prostor mezi odbornými časopisy a plánovanými sborníky kateder na jedné a nezávaznými společenskými a recesními plátky na druhé straně. Chtěli bychom pokrývat tu oblast, kde může věda a úzká specializace něco říci i neodborníkovi a kde dokáží jednotlivé obory komunikovat mezi sebou navzájem.“¹²⁵ V redakci byli Zdeněk Bezecný, Eva Boříková, Martin Gaži, Pavel Himl a Zdeněk Vybíral.

¹¹⁹ *Hz*, č. 1, roč. 1, s. 1.

¹²⁰ tamtéž.

¹²¹ elektronický katalog JVK ČB.

¹²² tamtéž.

¹²³ tamtéž.

¹²⁴ pozn.: Časopis byl dostupný pouze z roku 1993.

¹²⁵ *Scholares*, r. 1993, č. 1, s. 1.

Na časopis *Scholares* navázal časopis ***Rmen***, který začal vycházet na jaře 1995 a který již vydávalo sdružení *Scholares* při katedře historie PF JU. Tento časopis měl stejné zaměření a podle autorů také vyplňoval mezeru na jihočeském trhu s časopisy. V roce 1995 vyšla dvě čísla tohoto časopisu (2. mělo 100 stran) a tím jeho vydávání pravděpodobně skončilo.

13. Náboženské časopisy

13.1 Náboženské společnosti

Před rokem 1989 ve městě působily legálně vedle římskokatolické církve, jejíž činnost se omezovala na minimum, protože zápolila s velkým nedostatkem duchovních, Církev československá husitská, Československá církev evangelická, Církev bratrská, Církev evangelická metodistická, Církev adventistů sedmého dne a od roku 1989 i Apoštolská církev. Z početných společenství řeholnic zůstalo v Českých Budějovicích pouze několik málo členek Kongregace Sester Nejsvětější Svátosti, které pracovaly na biskupství.¹²⁶

Změna politických poměrů po roce 1989 umožnila postupnou obnovu duchovní správy i dalších aktivit jednotlivých církví a náboženských společností. V roce 1990 byl po 18 letech opět obsazen úřad českobudějovického biskupa M. Vlčkem (1990 – 1991), do města se vrátily řeholnice z Kongregace Školských sester de Notre Dame a z Kongregace Sester Nejsvětější Svátosti, legálně zde začali působit též salesiáni (ilegálně od roku 1980) a plně obnovily svou činnost i Sestry Apoštolátu III. řádu sv. Františka. Dosud rozptýlení pravoslavní a řeckokatoličtí věřící si založili vlastní samostatné farnosti ve městě (1992, resp. 1997). Dále zde působí řada náboženských společností, sekt či hnutí na pomezí náboženskosti, některé neoficiálně. K nejatraktivnějším patřila zejména Scientologická církev, jejíž českobudějovické dianetické středisko bylo svého času druhé největší v České republice. Nejvíce stoupenců pravděpodobně získala velmi agilní Náboženská společnost Svědkové Jehovovi (působí zde ilegálně již od 60. let), jimž v promyšlené misijní práci ve městě úspěšně konkurují především zámořští misionáři z Církve Ježíše Krista Svatých posledních dnů (mormoni). Stejně jako scientologové se na pomezí náboženskosti pohybuje i nadkonfesijní a nadnárodní hnutí Nová Akropolis.¹²⁷

13.2 Náboženské časopisy

V 90. letech vydávaly svoje časopisy na Českobudějovicku pouze (s ohledem na množství církví, které zde působily) čtyři náboženské církve a řády: Římskokatolická církev, Církev bratrská, Servité a Salesiáni Dona Boska, přičemž nejvíce se v této oblasti angažovala naše největší církev.

¹²⁶ Encyklopedie Českých Budějovic 2006, s. 328.

¹²⁷ tamtéž, s. 402.

Římskokatolická církev, prostřednictvím Biskupství českobudějovického vydávala časopisy *Setkání*, *Setkání – Aktuality* a časopis pro děti *Duha*. Od roku 1993 přešlo vydávání časopisů na Sdružení svatého Jana Nepomuka Neumanna.¹²⁸

Časopis Setkání – revue pro společný život diecéze vyšel poprvé již v lednu 1990¹²⁹ s úvodníkem biskupa Miloslava Vlka. Časopis o 20 až 45 stranách vycházel každé dva měsíce. Obsahoval především dlouhé náboženské eseje. Od roku 1991 měl pravidelné rubriky: *Obnov nás pravdou*, *Víra a svět*, *Naše diecéze*, *Literatura a umění*, *Pro orientaci*, pravidelně na jeho stránkách oslovoval věřící i biskup. V čele redakce se v 90. letech vystřídali Alois F. Kratochvíl, Zdeněk Cinkler a Adolf Pintíř. Od roku 1992 se časopis snažil více zaujmout své čtenáře zvětšením množství fotografií a obrázků, méně hustým textem. Od roku 1997 vychází časopis ve větším formátu (A3) na osmi stranách, s rubrikami: *Kultura*, *Víra a svět*, *Obnova božím slovem* a *Portrét*. Časopis od svého vzniku vycházel se dvěma přílohami, která ale vycházely i samostatně, *Setkání – Aktuality* a *Duha*.

Setkání – Aktuality vycházel každý sudý měsíc jako příloha *Setkání*, každý lichý měsíc vycházel samostatně. Na rozdíl od časopisu *Setkání*, *Setkání-Aktuality* více informují o dění v diecézi i mimo ni. Přináší zajímavosti, komentáře, informace, dopisy, recenze a pod. K jeho pravidelným rubrikám patří *Diecézní charita* informuje nebo *Diecézní sportovní klub*. Pravidelně nabízí svým čtenářům křížovku, program rádia Vatikán, citace z Bible nebo program biskupa. Jedná se o časopis, který podporuje dění v diecézi. Ve vedení redakce byl Zdeněk Cinkler a Adolf Pintíř.

Další diecézní časopis *Duha* je určen dětem. Tento časopis vycházel také jako příloha *Setkání*. Jeho vydávání začalo ve školním roce 1992/93¹³⁰ na křídovém barevném papíře. Tento „luxus“ si mohla diecéze dovolit, protože jej vydávala ve spolupráci s Gurk-Klagenfurt (pastorační referát). V redakci byli Němci i Češi. Časopis vysvětloval dětem, proč číst Bibli, co Bible obsahuje, později přinášel i kreslené příběhy z Bible. Obsahoval také hádanky a vtipy. (Hlavním cílem bylo pravděpodobně přitáhnout děti ke čtení Bible.)

¹²⁸ elektronický katalog JVK ČB.

¹²⁹ tamtéž.

¹³⁰ tamtéž.

V roce 1996 vycházel *Ledenický farní list*¹³¹. Obsahoval termíny bohoslužeb, významnější svátky, úřední hodiny fary a úvodník od faráře.

Církev bratrská vydávala od roku 1992 časopis *Domeček*¹³², s podtitulem zpravodaj diakonie. Informoval o hospodaření diakonie, přibližoval jednotlivé projekty s cílem získat na ně finance. Vycházel nepravidelně několikrát do roka. Připravovali jej Karel Filip a Anna Žďárská.

Salesiáni Dona Boska začali vydávat časopis *Fíkovník - časopis salesiánské farnosti sv. Vojtěcha* 26. ledna 1992. Tento občasník přinášel hlavně programy mší, výletů a pod. Měl pravidelnou rubriku „Farní rada informuje“. Postupem času byl obsah rozmanitější, přinášel více básniček, písniček, ilustrací. Vycházel v rozsahu 4 – 20 stran, nákladem kolem 400 výtisků. Měl dětskou přílohu *Fík*. Šéfredaktorem byl Radek Půr, od roku 1994 Václav Kaska. Od roku 1997 vychází dodnes jako měsíčník a je barevný.

Servité vydávali v letech 1991-1997 časopis *Farní dopis*.¹³³

Před rokem 1989 vycházel v Českých Budějovicích pravděpodobně samizdatem, nepravidelně (1979-1989) časopis *Vzkříšení*.¹³⁴ Byl určen jen pro soukromou potřebu. Přinášel pravidelně rubriky Pro duchovní život, Pro lepší orientaci, Pro poučení, Pro chvíli oddechu.

¹³¹ elektronický katalog JVK ČB.

¹³² tamtéž.

¹³³ tamtéž.

¹³⁴ tamtéž.

14. Svazy

Zpravodaj Českého zahrádkářského svazu – základní organizace České Budějovice vycházel v letech 1983 - 2003¹³⁵. V 90. letech vycházel dvakrát ročně (na 1. čtvrtletí a 2., 3. a 4. čtvrtletí) formátem A4 na čtyřech stranách. Informoval o organizačních záležitostech (plán schůzí a přednášek, zájezdy, členské příspěvky) a jubileích nejstarších členů a také přinášel recepty.

Zpravodaj (ČSSI, pobočka České Budějovice) vyšel poprvé v červnu 1993¹³⁶. Zpravodaj vydával Český svaz stavebních inženýrů formátem A5 na 12 stranách¹³⁷, v roce 1995 měl již 20 stran, ale v roce 1996 maximálně osm. Tento dvouměsíčník byl vysoce odborný a přinášel informace z oboru (např. O fasádních hmotách na našem trhu, Z České betonářské společnosti, Ze Svazu podnikatelů, Nosné zdivo), o organizaci pobočky (Zpráva výboru OP České Budějovice), o plánech akcí a pod. Časopis přestal vycházet v roce 2000.¹³⁸

Rybníkářství začalo vycházet v roce 1991¹³⁹ a přímo navazovalo na tradici *Československého rybníkářství*, které vydávalo Státní rybářství, o.p. České Budějovice, v letech 1971 – 1990.¹⁴⁰ Tento čtvrtletník, jehož redaktorem byl R. Berka a který vydávalo Rybářské sdružení, přinášel informace ze zasedání sdružení, aktuality ze světa, odborné informace (např. mechanizace), rozhovory a zamýšlel se nad budoucností rybářství. Od roku 1992 vycházel šestkrát ročně a zabýval se perspektivami, trhem ryb, produkcí, ale i kritizoval (špatné zacházení s rybami). Od roku 1996 píše i o stavu rybářství a rybníkářství v Dánsku, Finsku a Rakousku.

Zemědělský zpravodaj začala vydávat Agrární komora ve spolupráci se Zemědělskou fakultou Jihočeské univerzity v lednu 1995¹⁴¹. Posláním tohoto měsíčního periodika bylo poskytnout především členům Agrární komory v Českých Budějovicích aktuální informace z činnosti prezidia AK Praha, představenstva AK v Českých Budějovicích a podávat informace v oblastech zemědělské politiky, ministerstva zemědělství a jeho regionálního odboru v Českých Budějovicích.¹⁴² Pojednával hlavně o dotační politice, činnosti fondu tržní regulace, opatření PGRLF, o daňové soustavě a o dalších ekonomických problémech, dále

¹³⁵ elektronický katalog JVK ČB

¹³⁶ tamtéž.

¹³⁷ pozn.: Redakce nebyla uvedena.

¹³⁸ elektronický katalog JVK ČB.

¹³⁹ pozn.: Vychází dodnes (elektronický katalog JVK ČB).

¹⁴⁰ elektronický katalog JVK ČB.

¹⁴¹ tamtéž.

¹⁴² *Zemědělský zpravodaj*, leden 1995, s. 1.

přinášel odborné články z oblasti zootechniky a ekonomie. Redaktorkou byla Ing. Dráždilová, v redakční radě byli Prof. Střeleček, Ing. Nestával (ředitel AK ČB), doc. Kuncl a další.

15. Zájmové skupiny

Jihočeský filumenista – zpravodaj krajského výboru filumenie vydával (již od roku 1964¹⁴³) Klub filumenistů Parku kultury a oddechu v Českých Budějovicích nákladem 500 kusů. Časopis byl v rámci členského příspěvku zdarma. V roce 1989 vycházel časopis šestkrát ročně, ke každému vydání byla přiložena obálka s cca 20 kusy zápalkových nálepek, čtenáři v něm často inzerovali (prodávali a hledali určité nálepky ze série do svých sbírek). V roce 1991 již vyšlo pouze pět čísel a členský příspěvek byl zdražen na 30 Kčs. V roce 1992 vyšla pouze čtyři čísla. V roce 1993 na jeho stránkách vysvětluje technický redaktor Jaroslav Šikl příčiny klesajícího počtu čísel v roce: „Přišlo však období, kdy se potýkáme – a to nejen v redakci – ale jistě i mnohé kroužky a kluby (pokud ještě existují) s velkými finančními potížemi, zvláště pak se zvýšeným poštovním, které při rozesílání a distribuci zpravodaje stojí nemalé částky, které si hradíme sami.“¹⁴⁴ Zároveň byl zvýšen členský příspěvek na 40 Kč, při zachování počtu čísel (čtyři). Vedoucím redaktorem byl do roku 1992 Karel Frolík, v roce 1993 V. Loubal. Časopis informoval čtenáře o jednotlivých zápalkových nálepkách, o potížích při jejich získávání, o sériích zápalkových nálepek a sirkárnách u nás i v zahraničí, o historii výroby zápalek i o dějinách tiskáren a o nálepkách, které vydávaly. Časopis se také zamýšlel nad změnami ve společnosti (z pohledu zápalkového nadšence): „Nutno si však též i uvědomit, že nejen sběratelé, ale celá naše společnost vstupuje do jistě složitějšího roku, který nebude procházkou kvetoucím sadem se vším dobrým, ale že jistě přijdou i chvíle, kdy se my, sběratelé, budeme hodně a hodně rozhodovat, zda tuto či onu zápalkovou nálepkou, kterou jsem zahlédl na burze, výměnné schůzce u kolegy sběratele si budu moci do své sbírky koupit, nebo zda se budu moci pokochat pohledem na zdařilé dílko na poli reklamy a propagace jednotlivého živnostníka nebo společnosti. Obratnost živnostníků v nastolené tržní ekonomice je opravdu v mnoha případech obdivující, ale pro nás sběratele je to dosti neférová hra nejen za strany vydavatelů zápalkových nálepek, ale i zajištění jejich distribuce pro nás sběratele. Nastanou jistě mnohé problémy, jak tu či onu zápalkovou nálepkou získat, ale bohužel bude to...záležet na serióznosti prodejce a bohužel na vlastní kapse.“¹⁴⁵ Také se v časopisu hodnotil stav vydávání zápalkových nálepek v uplynulém roce: „Závěr roku minulého přinesl do našich sbírek nemalý chaos,...došlo ke vzniku mnoha reklamních zápalkových nálepek různých živnostníků, které se vylepovaly v sirkárně, ale zaznamenali jsme i živnostníka s cílem

¹⁴³ elektronický katalog JVK ČB.

¹⁴⁴ *Jihočeský filumenista*. r. 1993, č. 124, s. [1].

¹⁴⁵ *Jihočeský filumenista*. r. 1992, č. 120., s. [1]

*zajišťování reklamy a vydávání záparek s firemní záparekovou nálepkou...Doufám, že více vydavatelů záparekových nálepek nebude,...*¹⁴⁶

Zpravodaj oblastní komise mládeže Svazu českých filatelistů vycházel jednou ročně v letech 1991 – 1994¹⁴⁷ na formátu A5 černobílým tiskem na 10 stranách a byl určen pro celý kraj. Na jeho stránkách se opakovala témata úzce související s činností Klubu mladých filatelistů (Filatelistická olympiáda, problémy s odlivem vedoucích KMF a problémy s malou členskou základnou).

Českomoravský filumenista začal vycházet v září 1996¹⁴⁸, vydavatelem byla Prosperita. Byl určen pro sběratele záparekových nálepek. Informoval o nových sériích záparekových nálepek, o sirkařství v Čechách i v zahraničí, o oborových burzách. Šéfredaktorem byl Jaromír Jindra. Od dubna 1997 byla ke každému časopisu přiložena série nálepek (redakce tak řešila problém s rozšiřováním kopií tohoto časopisu bez svolení vydavatele), v roce 1998 bylo vydávání tohoto časopisu ukončeno.

Jihočeský zpravodaj poštovní historie vycházel již od roku 1978.¹⁴⁹ Časopis vydávala Krajská komise poštovní historie při KV SČF v Českých Budějovicích nákladem 140 výtisků. Byl určen především pro členy Svazu československých filatelistů, informoval o zprávách ze zasedání a mapoval předměty filatelistického zájmu (přítisky, R – nálepky, provizoria, verze poštovních razítek, ale i jejich postupné opotřebování). V roce 1989 byli v redakci Dr. František Dvořák, Dr. Jaroslav Klíma a Vladimír Feldman. 30. listopadu 1989 vydávají prohlášení, kde se staví za „oprávněné požadavky studentů“ a dále vydávají vlastní požadavky: demokratizaci Svazu čs. filatelistů, přepracování stanov a doplnění dalších členů do představenstva.¹⁵⁰ Jinak zůstával časopis stále stejný. Krajská komise poštovní historie ukončila svou činnost 31. prosince 1990, a tím bylo také ukončeno vydávání tohoto časopisu (poslední číslo vyšlo 5. ledna 1991, ve kterém se redakce rozloučila se čtenáři).

Historický spolek Schwarzenberg začal vznikat již počátkem roku 1990, kdy „*se v Hluboké nad Vltavou sešla skupina nadšenců s cílem, konečně již pravdivě interpretovat především ty*

¹⁴⁶ *Jihočeský filumenista*. č. 120. 1992, s. [1-2].

¹⁴⁷ elektronický katalog JVK ČB.

¹⁴⁸ tamtéž.

¹⁴⁹ tamtéž.

¹⁵⁰ *Jihočeský zpravodaj poštovní historie*, r. 1989, č. 29, s. 2.

historické skutečnosti a fakta, které se ponejvíce vztahují k oblasti jižních Čech. Důvodem byly všem dobře známé skutečnosti, kdy za uplynulých více než 40 let u nás docházelo k záměrnému zkreslování historických faktů a k úmyslnému zatajování pravdivých skutečností. A tak již 13. června se v Hluboké nad Vltavou uskutečnila první a hned 19. června druhá přípravná schůze budoucího spolku. Zde bylo rozhodnuto o názvu spolku, určen základní směr jeho činnosti, přičemž bylo usneseno, že spolek by měl alespoň dvakrát ročně vydávat zatím nečíslovaný občasník s názvem *Obnovená Tradice*“¹⁵¹ Spolek byl zaregistrován 13. srpna 1990 a v roce 1992 měl 350 členů (i zahraničních).

Obnovená TRADICE je časopis, který vydává historický spolek Schwarzenberg od roku 1990 a který vychází dodnes.¹⁵² Časopis začal vycházet na formátu A5 černobíle, od roku 1996 byl jeho tisk kvalitnější. První číslo obsahovalo především stanovy a organizační záležitosti. V redakční radě byli: T. Bílá, F. Kouba, Ing. V. Macour, PhDr. A. Dětáková, MVDr. V. Skřivánková, B. Štěpková a další. Informoval hlavně o rodu Schwarzenbergů a jeho působení na jihu Čech (v minulosti i v přítomnosti) a to v ryze pozitivním světle.

Galaktika – občasník o psychotronice, vesmírných návštěvnících a záhadách minulosti vydávala českobudějovická pobočka Československé archeoastronautické asociace. Jednalo se o bulletin s nepravidelnou periodicitou, který vedl Jaromír Jindra. První číslo vyšlo v říjnu 1992¹⁵³. Časopis pojednával o různých teoriích vzniku života na Zemi a různých UFO nálezech, snažil se působit vědecky a přinášel různé vědecké senzace (např. Lidstvo si uchovává vzpomínku na kosmickou válku světů, Může přelud působit popáleniny?, Rentgenování pyramidy a pod.). V roce 1993 vycházel již šestkrát ročně. Poslední číslo vyšlo v roce 1994.¹⁵⁴

¹⁵¹ *Obnovená tradice*. r. 1992, č. 1, [s. 2]

¹⁵² elektronický katalog JVK ČB.

¹⁵³ tamtéž.

¹⁵⁴ *Galaktika*. r. 1994, č. 10.

16. Sportovní časopisy

Sokol

Po listopadu 1989 začal Sokol obnovovat svou činnost. 11. února 1990 bylo zvoleno předsednictvo OV ČOS. V roce 1990 spadaly pod ČOS jednoty České Budějovice, Boršov, Čtyři Dvory, Lišov a Olešnice. V lednu 1991 schválil ČOS obnovení žup. Ustavující valná hromada župy Husovy se konala 2. března 1991 a starostou župy byl zvolen bratr Karel Vopalecký. V roce 1992 měla župa již 11 jednot (přibyly Vodňany, Kněžské Dvory, Kemenný Újezd, Ledenice, Suché Vrbné a Suchdol) s počtem členů 1 400. 30. května 1992 se uskutečnila v sokolovně v Českých Budějovicích první župní akademie – k tomuto dni bylo také vydáno první číslo obnoveného Věstníku župy Husovy. Župa se účastnila všesokolského sletu v Praze 5. a 6. července 1994. Činnost župy pokračovala a začátkem roku 1998 měla již 19 jednot s 3 230 členy. V té době pracovalo v jednotách 45 sportovních oddílů. Kromě atletiky a fotbalu to byli i novější sporty jako badminton, korfbal, karate, baseball, metaná, tenis, stolní tenis atd.¹⁵⁵

Věstník Sokolské župy Husovy vyšel poprvé v květnu 1992 (viz výše). Navazoval na tradici stejnojmenného časopisu, který vycházel od roku 1911, za války byl zastaven a v roce 1948 bylo jeho vydávání sice obnoveno, ale do zániku Sokola vyšla pouze dvě čísla.¹⁵⁶ I v číslování ročníků navazoval na svého předchůdce, a tak v roce 1992 vyšel ročník 27. První rok vyšla dvě čísla, později se ustálilo vydávání přibližně na čtvrtletní. Časopis informoval o dění v Sokole, o tom, co dělají jednotlivé jednoty, přinášel jubilea a informace o Sokolu v zahraničí a o připravovaných akcích. Od roku 1995 (při 50. výročí osvobození republiky od nacistické okupace) uveřejňoval vzpomínky pamětníků na tyto události. V redakční radě byly Věra Gregorová, MUDr. V. Hromádková, M. Tůmová, St. Jarošová a O. Týmalová.

Hokejklub – čtení pro hokejové příznivce - jeho historii popisuje šéfredaktor Ladislav Lhota: „První číslo Hokejklubu vyšlo v sezoně 1965 – 1966. Přesně 3. února 1966...“¹⁵⁷ A pokračuje: *Hokejklub je nejstarším existujícím periodikem u nás, specializujícím se na jediné sportovní odvětví, lední hokej...V Čechách, na Moravě, ve Slezsku a na Slovensku znají časopis opravdu jen skalní fandové a hokejoví nadšenci. Doposud byl distribuován při ligových utkáních v Českých Budějovicích, poslední dvě sezony (1991 – 1993) probíhal zkušební prodej také*

¹⁵⁵ Věstník Sokolské župy Husovy. roč. 33, č. 1, s. 5-9.

¹⁵⁶ tamtéž, s. 7.

¹⁵⁷ Hokejklub. č. 1, r. 1993. s. 1.

v Praze, Písku, Táboře, Jindřichově Hradci. Zajímavost přispívající k popularitě – pravidelným čtenářem se stal tiskový tajemník Svazu československých sportovců v zahraničí, pan Zdeněk Pražák z Clevelandu v americkém státě Ohio...“¹⁵⁸

Podle šéfredaktora časopis Hokejklub vznikl a začal vycházet jako měsíčník (pouze v průběhu hokejové sezony), ale původní záměr se nepodařilo splnit. Periodicita byla na dlouhou dobu snížena na čtyři čísla na jeden ročník.¹⁵⁹ Časopis se však potýkal s řadou problémů v průběhu vydávání: „Kritickými byly poslední čtyři ročníky, kdy vyšlo vždy jen po třech číslech. Pro sezonu nadcházející počítáme se zlepšením – čtenáři by měli dostat do rukou čísel minimálně pět.“¹⁶⁰ Vydavatelem Hokejklubu byl od samého počátku Klub (později Odbor) přátel při TJ Motor Č. Budějovice. Po zániku Odboru přátel převzal vydávání českobudějovický hokejový klub, pouze však na dvě sezony.¹⁶¹ „V létě 1992 klubový výbor konstatoval nepotřebnost a neefektivnost časopisu a o jeho další osud neprojevil zájem. Na sezonu 1992 – 93 byl jako vydavatel získán podnikatel Jan Šebor, jemuž patří dík za zachování Hokejklubu, suplující taktéž ročenku budějovických hokejistů, jejíž vydávání výbor rovněž neuznal za potřebné. K 1. lednu 1993 vznikl Hockey Club České Budějovice, pod jeho křídly Junior Club a především Fan Club, jehož představitelé přišli se snahou znovu nabýt vydavatelských práv. Došlo k dohodě. Spolu se čtenáři se na další čísla může těšit i bývalý dlouholetý redaktor Josef Falta, jehož jméno nemůžeme při této rekapitulaci vynechat. Z klubového zpravodaje, pootvírajícího dveře do budějovické hokejové kuchyně a referujícího o novinkách v patronátním závodě, se vyvinul časopis, který fanouškům zpřijemňuje přestávky v utkáních a stává se i předmětem sběratelského zájmu...“¹⁶² V obsahu nechybí profily současných i bývalých hráčů, vzpomínky na historické události, exkurze do zámořské NHL, statistické údaje, původní fotografie.¹⁶³ „Posláním Hokejklubu je přinášet za lidovou cenu kvalitní hokejové čtení. Nízká cena a prodej na zimních stadionech jsou výhodami oproti ‚konkurenčním‘ tiskovinám. Nevýhodu představuje stále kulhající periodicita, přímo závislá (při nákladu od jednoho do dvou tisíc výtisků) na podpoře sponzorů a inzerentů...“¹⁶⁴ V sezoně 1996 – 1997 časopis již vycházel desetkrát ročně, obsahová náplň byla stejná, jen přibýlo reklam a inzerce. Šéfredaktorem byl stále Ladislav Lhota, v redakční radě Petr Vitoň, Milan Šíma a Václav Vlažný.

¹⁵⁸ Hokejklub, r. 1993, č. 1, s. 1.

¹⁵⁹ tamtéž..

¹⁶⁰ tamtéž..

¹⁶¹ tamtéž..

¹⁶² tamtéž..

¹⁶³ tamtéž..

¹⁶⁴ tamtéž..

Nadace Mladý fotbal byla založena v dubnu 1992 v Českých Budějovicích. Jejími zřizovateli byli pánové Adolf Havel, dr. Ivan Dvořák a Zdeněk Procházka.¹⁶⁵ „*NADACE MLADÝ FOTBAL je soukromou, nezávislou, nevýdělečnou, dobrovolnou humanitní organizací. Jejím posláním a cílem je založení a existence účelového peněžního fondu pro podporu všech forem činnosti mládežnické kopané na území České republiky...*“¹⁶⁶

Peněžní, materiální, příp. další prostředky získávala NADACE MLADÝ FOTBAL zejména z příspěvků a dotací od právnických i fyzických osob tuzemských i zahraničních – sponzorů. Nejvyšším orgánem NADACE MLADÝ FOTBAL byl její výbor. Od 15. července 1993 stál v čele výboru prezident Václav Ježek. Dále byli členy výboru (kromě zřizovatelů) Luděk Kieswetter (generální sponzor), Ing. Jiří Stejskal (masný průmysl s.p., Č. Budějovice), Ing. Jan Beer (Agrozet a.s., Č. Budějovice), Ing. Jiří Stiegler (bývalý mezinárodní rozhodčí), Jaroslav Pouzar (dvojnásobný mistr světa a vítěz Stanleyova poháru), Rudolf Kocek (Pragofotbal agentura Praha), Mgr. Radomil Procházka (KOALKO, stavební firma Č. Krumlov), Radovan Cába (Huť POLDI Kladno), Zdeněk Procházka (trojnásobný mistr republiky v kopané za AS Sparta Praha), Jiří Kotrba (Peters a Prantl Hluboká n. Vlt.) a František Zeman (Bohemia Color Boršov n. Vlt.).¹⁶⁷

Mladý fotbal, jehož první číslo vydala Nadace mladý fotbal 10. srpna 1993, byl sice určen pro celou Českou republiku, ale činnosti nadace i vydávání tohoto časopisu pomohla řada významných osobností jižních Čech. Šéfredaktorem byl František Hešík, kterého již v pátém čísle vystřídala Mgr. Marie Dušková. V úvodníku v prvním čísle redakce objasňuje vznik tohoto časopisu: „*Díky již více jak jednorozční existenci a činnosti NADACE MLADÝ FOTBAL...a podpoře sponzorů, dostáváte dnes do rukou první číslo týdeníku, který si dal za cíl přinášet aktuální informace a výsledky výhradně z mládežnické kopané. Tato idea vznikla především proto, že ve sdělovacích prostředcích chybí pravidelná informovanost z celého spektra mládežnické kopané a přitom každý, kdo se kopanou profesně zabývá ví, že jedině z dobré práce v mládežnických oddílech je šance k prosazení se naší vrcholové kopané v mezinárodním měřítku.*“¹⁶⁸¹⁶⁹ Tento týdeník přinášel na 12 stranách informace o fotbale (rozlosování, výsledky, tabulky). Šéfredaktorem se v roce 1994 stal Pavel Konejš¹⁷⁰, kterého

¹⁶⁵ *Mladý fotbal*, roč. 1, č. 1, s. 1.

¹⁶⁶ tamtéž.

¹⁶⁷ tamtéž.

¹⁶⁸ tamtéž.

¹⁶⁹ pozn.: Ocitováno i s interpunkčními chybami.

¹⁷⁰ *Mladý fotbal*, roč. 2, č. 1, s. 4.

v témže roce nahradil Ing. Karel Hoch.¹⁷¹ S časopisem ale nespolupracovaly mládežnické kluby, proto bylo vydávání časopisu ukončeno pravděpodobně ještě v roce 1994 12. číslem.

Zpravodaj ze Střeleckého ostrova vydával Oddíl kopané TJ Dynamo České Budějovice před rokem 1989¹⁷² formátem A5 černobíle. Vycházel příležitostně. Na osmi stranách představoval soupeře i vlastní hráče, informoval čtenáře s kým bude klub hrát. Zabýval se bezpečností na stadionech (např. zákaz organizovat zájezdy příznivců na soutěžní utkání svých družstev, kontroly fanoušků, zamezení vnášení předmětů, zákaz vstupu lidí pod vlivem alkoholu). V roce 1990 vycházel časopis formátem A4 na čtyřech stranách a Zpravodaj byl určen pro družstva okresů České Budějovice a Český Krumlov. Redaktorem byl Petr Vitoň, do časopisu také přispíval Milan Šíma. Od roku 1995 vycházel kvalitnějším tiskem na 16 stranách (z toho 2,5 strany inzerce) a obsahoval více fotografií. Přinášel informace o rozlosování ligy, soupiskách, zápasech, o juniorských týmech a také představoval soupeře. Časopis vycházel do roku 1996.¹⁷³

¹⁷¹ *Mladý fotbal*, roč. 2, č. 11, s. 4.

¹⁷² elektronický katalog JVK ČB.

¹⁷³ tamtéž.

17. Časopisy ekologických sdružení

17.1 Ekologická sdružení

V 80. letech působila ve městě při Socialistickém svazu mládeže komise pro životní prostředí Brontosaurus, která organizovala praktické akce na pomoc přírodě a tzv. Ekofóra, což byly pravidelné besedy, jež pořádal Brontosaurus ve spolupráci s Českým svazem ochránců přírody a Domem kultury ROH. Po roce 1989 se ekologické hnutí v Českých Budějovicích rychle diferencovalo.¹⁷⁴

Roku 1991 vznikla z Informačního střediska ČSOP organizace **Rosa**, zaměřená na informace pro veřejnost, kampaně za zlepšení městského prostředí a ekologickou výchovu. Od poloviny devadesátých let se Rosa profiluje jako informační a poradenské centrum v oblasti životního prostředí a rozšiřuje svou spolupráci s venkovskými regiony (Borovansko).¹⁷⁵

Hnutí Jihočeské matky (vznik v roce 1991) je orientováno na zastavení či omezení rizikových technologií, zvláště jaderné energetiky. Důležitou součástí jejich činnosti byly veřejné kampaně, osvěta týkající se dopadů jaderné energetiky a účast ve správních řízeních týkajících se Jaderné elektrárny Temelín.¹⁷⁶

Konkrétní výukové programy pro školy nabízí Centrum ekologické a globální výchovy **Cassiopeia**, které vzniklo v roce 1995 a vychází z tradice dlouhodobě působícího stejnojmenného dětského oddílu ochránců přírody.¹⁷⁷

Calla (vznik 1992) se zabývá péčí o chráněná území, podporou trvale udržitelné energetiky a ekologickým poradenstvím. Pomáhá také občanům v zapojování do rozhodovacích procesů a sleduje některé jihočeské ekologické kauzy.¹⁷⁸

Od roku 1994 pracuje v Českých Budějovicích aktivní pobočka celostátní organizace **Svoboda zvířat**, poukazující na týrání zvířat a propagující vegetariánství.¹⁷⁹ Tato pobočka původně spadala pod Klatovy, ale v roce 1995 se osamostatnila.¹⁸⁰

¹⁷⁴ Encyklopedie Českých Budějovic 2006, s. 122.

¹⁷⁵ tamtéž.

¹⁷⁶ tamtéž.

¹⁷⁷ tamtéž.

¹⁷⁸ tamtéž.

¹⁷⁹ Encyklopedie Českých Budějovic 2006, s. 122.

¹⁸⁰ *Otevřené oči*, r. 1995, č. 5, s. 2.

17.2 Časopisy ekologických sdružení

Časopis *Cefeus* vydával Přírodovědný oddíl Cassiopeia – člen Hnutí svobodných oddílů. Začal vycházet v roce 1989¹⁸¹. V roce 1994 vycházel nákladem 40 – 50 výtisků formátem A5 černobílým tiskem. Obsahoval řadu veselých obrázků, také křížovky, hádanky a příběhy. Informoval o schůzkách oddílu, popisoval zážitky z prázdnin. Snažil se čtenáře vzdělávat v oblasti přírody (seriál zvířecí stopy, rostliny a pod.) a ochrany přírody (měření kyselých dešťů). Do časopisu psali lidé pod přezdívkami (např. Škvrně, Barbucha, Břehule, Rendy).

Otevřené oči – zpravodaj českobudějovické SVOBODY ZVÍŘAT začal vycházet v roce 1995¹⁸² a informoval o aktivitách této skupiny (pochody proti kožichům, vánoce bez kapra, protesty proti cirkusům a pod.). V redakci časopisu byli: Miloš Vaněček, Káťa Ježková, Ivana Bolebruchová a Leoš Rak. V časopisu popisují autoři své problémy (především s organizací akcí a propagací svých cílů), vystupují proti koncernu McDonald's a nadnárodním společnostem (globalizaci). V 0. čísle bylo přislíbeno, že se časopis bude zabývat lidskými právy, ale v prvním čísle od tohoto záměru autoři upustili, protože podle jejich názoru existuje dost organizací, které se tímto tématem zabývají.¹⁸³ Autoři se pokoušejí monitorovat, jak se o jejich organizaci píše v tisku. Časopis přestal vycházet ještě v roce 1995, poslední bylo 5. číslo.

ROSA – jihočeský zpravodaj ochránců přírody navazoval na *Zpravodaj Českého svazu ochránců přírody*, který vydával v letech 1980 – 1989¹⁸⁴ (vedoucí redakce byl Ing. František Urban) Okresní výbor Českého svazu ochránců přírody (vydavatel zůstal stejný). „Z rozhodnutí redakční rady bude náš Zpravodaj nadále vycházet pod novým názvem ROSA. Ze všech jmen, navrhovaných čtenáři v anketě, se nám líbilo nejvíc. Rosa je symbolem čistoty, kterou si přejeme pro naše životní prostředí, Rosa – rožmberská růže – je také historickým jihočeským symbolem“¹⁸⁵ Vedoucí redaktorkou byla RNDr. Naďa Johanisová. Časopis vycházel čtvrtletně nákladem 2 500 kusů na 16 stranách a informoval o sjezdech ČSOP, o ostatních ČSOP, plánovaných akcích, zprávách ze světa, o nových knihách a pod. Hlavní náplní byla ekologická témata (odpadní teplo z Temelína, den Země, nová CHKO) a často

¹⁸¹ elektronický katalog JVK ČB.

¹⁸² tamtéž.

¹⁸³ *Otevřené oči*, r. 1995, č. 1, s. 2.

¹⁸⁴ elektronický katalog JVK ČB.

¹⁸⁵ *Rosa*, roč. 1, č. 1, s. 1.

vystupoval proti Temelínu.¹⁸⁶ Od 4. čísla 1991 jej vydávala Rosa – jihočeská agentura pro přírodu (šlo o transformaci ČSOP), od roku 1992 to byla jihočeská nadace pro ochranu přírody a Sdružení ZO ČSOP Českobudějovicka. Od 2. čísla 1992 byl změněn i podnázev na: čtvrtletník jihočeských ochránců přírody. Od roku 1992 přibylo v časopisu ilustrací, ale v témže roce došlo k ukončení vydávání tohoto periodika.¹⁸⁷

Robinson – noviny pro udržitelný život, noviny pro děti každého věku začali vydávat v červnu 1997¹⁸⁸ Studio Gabreta a Oldřich Syrovátka a Středisko krajinné ekologie EUPRI CZ s garancí odboru Životního prostředí úřadu města České Budějovice. Časopis byl určen spíše dětem, které do něj i přispívali (Pavel Vondráček, Vít Syrovátka). Na až osmi stranách se zabýval hlavně ekologickou výchovou (Popelář – profese budoucnosti, tříděný odpad), také seznamoval čtenáře se známými osobnostmi historie (např. Vančura, Hrubín), informoval o povodních i Ekofilmu.

¹⁸⁶ Rosa, roč. 1, č. 1.

¹⁸⁷ elektronický katalog JVK ČB.

¹⁸⁸ tamtéž.

18. Jaderná elektrárna Temelín¹⁸⁹

Jaderná elektrárna Temelín často nazývaná obecně Temelín (zkratkou JETE někdy taky ETE) je elektrárna s největším instalovaným výkonem v Česku, stojí v Jihočeském kraji asi 5 km jižně od města Týn nad Vltavou a 24 km severně od Českých Budějovic u obce Temelín v místech, kde stávala vesnice Temelínek.

Jaderná elektrárna Temelín byla plánována za socialistického Československa jako jedna z hlavních staveb energetického systému bývalé RVHP. Výstavba elektrárny byla schválena roku 1980 a se stavbou se začalo v roce 1987.

Po roce 1989 se začala stavba významně protahovat. Především z Rakouska se ozývaly silné protesty proti dostavbě elektrárny a odpůrci jaderné energetiky mj. často zpochybňovali její bezpečnost v médiích. Příznivci naopak upozorňovali na to, že výroba energie z jádra je ekologičtější (především v souvislosti s ekologicky poničenými částmi severních Čech). Začaly se předělávat projekty a původní (sovětský resp. ruský) řídicí a kontrolní systém byl nahrazen novým (podle projektu americké společnosti Westinghouse). Stejný systém firma instalovala i u britské jaderné elektrárny Sizewell B.

Zároveň nebylo kvůli společenským změnám zcela jasné, jaká bude energetická potřeba státu po zániku, nebo restrukturalizaci řady podniků energeticky náročného těžkého průmyslu. Roku 1993 byla nakonec schválena dostavba prvního a druhého bloku z původně plánovaných čtyř (stavební práce však na 3. i 4. bloku byly přerušeny už dřív). Třetí a čtvrtý blok byl zakonzervován v rozsahu kompletně dokončených zemních prací na základové spáře.

Reakce občanského sektoru

Proti dostavbě Temelína vystupovaly snad všechny neziskové organizace na jihu Čech, které také začaly tvořit společná sdružení (např. sdružení Buk). Calla – Sdružení pro záchranu prostředí je nezisková organizace, která vznikla v roce 1991¹⁹⁰, dále to bylo Hnutí DUHA, Děti Země, Rosa, ČSOP a pouze kvůli JETE vzniklo sdružení Jihočeské matky, které na svých internetových stránkách popisují svůj vznik: *„Občanské sdružení Jihočeské matky vzniklo nejprve jako volné neformální sdružení lidí v jižních Čechách, z nichž mnozí se již před rokem 1989 zajímali o ochranu přírody a krajiny. V období změn kolem roku 1989*

¹⁸⁹ Wikipedie – Jaderná elektrárna Temelín

¹⁹⁰ internetové stránky sdružení Calla

spojila tyto lidi myšlenka společných aktivit za zachování přírodních a kulturních hodnot jihočeské krajiny. ¹⁹¹

„Převážnou část aktivistů v té době tvořily ženy. Proto také v roce 1992, kdy bylo sdružení zaregistrováno u Ministerstva vnitra, převážil při výběru názvu organizace návrh „Jihočeské matky“. V rámci prováděných změn stanov jsme umožnily čestné členství ve sdružení i mužům. Sdružení sídlí v Českých Budějovicích. ¹⁹²

„Činnost sdružení byla nejprve omezena na organizování veřejných vystoupení - demonstrací v době výročí katastrofy v Černobylu. V roce 1993 už sdružení organizovalo velkou demonstraci v Českých Budějovicích a účastnilo se velké demonstrace před Úřadem vlády v Praze (před rozhodováním Klausovy vlády o dostavbě Temelína). V tomto období byla řada lidí v regionu nadšena myšlenkou, že by stavba elektrárny Temelín mohla být zastavena. ¹⁹³

„Po schválení dostavby v roce 1993 se řada věcí změnila, většina lidí, kteří před tím vyjádřili nesouhlas s elektrárnou Temelín, rezignovala na veřejný odpor. Za této situace vyvstala otázka, co dál. Na jedné straně rezignace společnosti a s tím spojené otázky, zda má ještě smysl něco podnikat, na straně druhé výzva - pokusit se ještě věci změnit, přiblížit veřejnosti odvrácenou tvář jaderné energetiky. Sdružení začalo fungovat velkoryseji. ¹⁹⁴

„Vytvořili jsme databázi členek a příznivců, kteří měli zájem o pravidelné zasílání informací, začali k nám na naše pozvání přijíždět zahraniční odborníci, kteří vystoupili na tiskových konferencích, překládaly se zahraniční studie, pořádaly se zájezdy za alternativními zdroji energie, semináře a výstavy. V této době začalo sdružení fungovat již zhruba ve stejné struktuře a se stejnou náplní, jakou má doposud. ¹⁹⁵

Zajímavé je sledovat, jak postupem času Jihočeské matky vysvětlují důvod svého názvu. Zatímco ve svém prvním časopise (*Zpravodaj Jihočeských matek proti jadernému nebezpečí*) se zmiňují o kontaktech s rakouskou neziskovou organizací Linecké matky proti jadernému nebezpečí ¹⁹⁶ (podobnost názvů je až zarážející), v roce 1996 v časopise *Ztuha* udávají: „Inspirovány Pražskými matkami a zahraničními ženskými ekologickými aktivitami zvolily jsme název Jihočeské matky. ¹⁹⁷ Zatímco na svých internetových stránkách tvrdí, že název byl zvolen kvůli tomu, že většina členů byly ženy.

¹⁹¹ internetové stránky Jihočeských matek

¹⁹² tamtéž.

¹⁹³ tamtéž.

¹⁹⁴ tamtéž.

¹⁹⁵ tamtéž.

¹⁹⁶ *Zpravodaj Jihočeských matek proti jadernému nebezpečí*, roč. 1, č. 1, s. 1

¹⁹⁷ *Ztuha*. č. 2. 1996. s. 1.

Jihočeské matky jsou typickým sdružením, které prosazuje politiku NIMBY (not-in-my-backyard).

Noviny pro bezjaderný region začalo vydávat v roce 1995 občanské sdružení Buk. Redakce byla složena ze zástupců Hnutí DUHA (Jan V. Beránek, Pavel Doucha) a Jihočeských matek (Jarmila Brožová). Časopis se zabýval jadernými elektrárnami ve světě, onemocněními z ozáření, odpady z jaderných elektráren, možnostmi obnovitelných zdrojů energie. Pomocí časopisu také toto sdružení oznamovalo blokády Temelína a zdůrazňovalo „zásady nenásilí“. Sdružení ukončilo vydávání tohoto časopisu v roce 1996. V listopadu 1998 již pouze Hnutí DUHA obnovilo vydávání časopisu pod změněným názvem *Bezjaderný region - noviny o životním prostředí a energetice* (časopis byl ale vydáván v Brně). V redakci byli Kateřina Petrášová, Jan Beránek a Karel Poslanecký, kteří začali opět vydávat tento časopis, protože podle nich bylo v té době téma jaderné energetiky aktuální.¹⁹⁸ Časopis vycházel do roku 2001.¹⁹⁹

Zpravodaj Jihočeských matek proti jadernému nebezpečí vyšel poprvé 30. června 1991. Vyšla jej nezávislá ekologická iniciativa Jihočeské matky proti jadernému nebezpečí. V redakci byla Jaroslava Brožová. Časopis pojednával o nebezpečí jaderné energetiky, o Černobyli, o různých protestních akcích a výstavách. Od roku 1992 jej vydávalo nezávislé ekologické sdružení Jihočeské matky a Jihočeská nadace pro budoucnost bez atomu. Vydávání časopisu skončilo v roce 1992.

Ztuha – zpravodaj občanského sdružení Jihočeské matky začaly v roce 1996 vydávat Jihočeské matky za přispění Nadace proti atomovému nebezpečí. Zodpovědnou redaktorkou byla Jaroslava Brožová. Časopis informoval o činnosti sdružení (demonstrace, výstavy, semináře a pod.) a o problémech energetiky (nebezpečí jaderné energie, nutnost šetřit s energií a jakými způsoby). Časopis byl silně kritický. Přispívali do něj Ludmila Pfrlová, Eduard Sequens, Věra Srdečná, Mgr. Dana Kuchtová, Eva Hlasová a Monika Wittingerová. V roce 1999 se odpovědnou redaktorkou stala Bc. Jitka Chromková.

¹⁹⁸ *Bezjaderný region : noviny o životním prostředí a energetice* 1998, 11. měs.

¹⁹⁹ elektronický katalog JVK ČB.

Jihočeské matky - co se událo v Infocentru Energie, tento časopis obsahoval pouze tiskové zprávy sdružení Jihočeské matky. První číslo vyšlo v polovině roku 1997. Vydávání pokračovalo až do roku 1998 (pod názvem Tiskové zprávy Jihočeských matek : co se událo v Infocentru "Energie"), kdy skončilo. Pro orientaci uvádím pouze několik názvů tiskových zpráv: „Westinghouse opět na scéně“, „11. výročí Černobylu“, „Mše za oběti Černobylu“, zajímavý je i obsah tiskových zpráv, kdy např. v jedné z nich s názvem „Není doprava jaderného paliva do JE Temelín předčasná?“ Jihočeské matky předpovídají JETE budoucnost: „JE Temelín je velmi sporná stavba, která podle názoru Jihočeských matek a některých odborníků nebude nikdy uvedena do provozu“²⁰⁰. Do tohoto periodika psali příspěvky Mgr. Dana Kuchtová, Bc. Ludmila Pferflová a Ing. Eva Hlasová.

Jako reakce na aktivity sdružení Jihočeské matky vzniklo sdružení **Jihočeští tatkové**, které vysvětluje svůj vznik a název takto:

„Na začátku byla dvě slova: ‚Jihočeští tatkové‘

Nejprve pronesená spíš z recese k odlehčení tehdejší napjaté situace kolem dohad o dostavbě či nedostavbě ETE na jaře 1999. V době, kdy v médiích vrcholila kampaň pro ukončení výstavby elektrárny se nenašel nikdo, kdo by reagoval na nepravdivé zprávy a informace vytržené ze souvislostí. A protože tehdy naše pokusy prosadit se jako soukromé osoby se svým názorem do novin či televize neměly naději na úspěch, přišli jsme s myšlenkou založit občanské sdružení Jihočeští tatkové. S takovým jménem byly najednou dveře do sdělovacích prostředků aspoň trochu pootevřené, i když zpočátku na nás bylo pohlíženo trochu s despektem a víc než naše názory lákal název našeho sdružení. Postupem času jsme si však dokázali získat respekt i mezi novináři a svými ideovými odpůrci...“²⁰¹ A dále vysvětlují, kdy a proč se zaregistrovali: „Zaregistrování jsme byli 14. července 1999. Jsme sdružením ekologickým, podporujícím rozvoj jaderné energetiky v České republice na základě přesvědčení, že výroba elektrické energie v jaderných elektrárnách je v současné době (nejen v České republice) jednou z mála možností výroby energie “ve velkém” s ohledem na poškozování životního prostředí tuhými a plynnými odpady a emisemi skleníkových plynů...“²⁰² Zajímavé je i vysvětlení jejich názvu: „Proč „tatkové“ a ne otcové (když... Jihočeské matky)?

²⁰⁰ *Jihočeské matky – co se událo v Infocentru Energie*, r. 1997, č. 1, s. 3.

²⁰¹ *Tatkův hlas*, č. 1, s. 1.

²⁰² *tamtéž.*

*Když po Vás doma něco vaše děti chtějí, oslovují Vás otče? Myslím, že častější je „taťko“. A především na našich dětech bude soud, co jsme udělali pro to, aby se jim lépe dýchalo a žilo na této (zatím) modré planetě. A proto ne Jihočeští otcové, ale Jihočeští taťkové.*²⁰³

Toto sdružení hned na počátku své existence (srpen 1999) vydalo časopis *Taťkův HLAS*, kde vysvětluje důvod svého založení, a kde se zabývá perspektivami jaderné energetiky a nabízí členství ve sdružení. Do časopisu přispíval Jiří Týc (zaměstnanec JETE).

V souvislosti s výstavbou Temelína a existencí jaderné elektrárny začalo vycházet několik titulů, které buď byly sponzorovány firmou ČEZ nebo je přímo vydávala.

Zpravodaj ETE – viz kapitola Podnikové noviny.

Dále to byl *Zpravodaj Sdružení měst a obcí regionu JETE*, který vycházel v letech 1994 – 1997 v Týně nad Vltavou a který vydávalo Sdružení měst a obcí regionu JETE.

Podobné obsahem byly také *Temelínské noviny – informační měsíčník pro obyvatele Temelínského regionu*²⁰⁴ vydávala pro ČEZ Agentura Hill and Knowlton od listopadu 1993 formátem A3 barevně.²⁰⁵ Od února do srpna 1997 jej vydávalo Středisko styku s veřejností Jaderné elektrárny Temelín a od září 1997 Odbor komunikace Jaderné elektrárny Temelín.²⁰⁶ V první polovině roku 1995 vycházel s přílohou *Ekoton*, což byl dvouměsíčník připravovaný odborem živ. prostředí MěÚ v Týně nad Vltavou.²⁰⁷ Texty psali Táňa Taraněnková, Romana Slaninová, Jan Pekař a Tomáš Neumann. Časopis informoval o Temelínu, o alternativních zdrojích energie (o jejich cenách a zkušenostech v zahraničí), ale i o událostech v regionu (sport, kultura). Dále obsahoval křížovky, soutěže, a postupem času čím dál více inzerce.

²⁰³ *Taťkův hlas*, č. 1, s. 1.

²⁰⁴ pozn.: Temelínský region = 20 km pásmo v okruhu kolem JETE

²⁰⁵ elektronický katalog JVK ČB.

²⁰⁶ tamtéž.

²⁰⁷ tamtéž.

19. Syndikát jihočeských novinářů

Navazoval na tradici Československého svazu novinářů, který po revoluci 1989 zanikl. Na začátku 90. let pak proběhla valná hromada ustavující Syndikát jihočeských novinářů. Do vedení rady byl zvolen František Hešík, který se stal rovněž zástupcem předsedy Syndikátu novinářů Rudolfa Zemana. Po Svazu novinářů dokonce Syndikát jihočeských novinářů „zdedil“ sekretářku. Na zrodu Syndikátu jihočeských novinářů se kromě Františka Hešíka také podíleli: Hynek Klimek, Jitka Bosáková a Marie Dušková.²⁰⁸²⁰⁹

Po otevření hranic vytvořil Syndikát jihočeských novinářů ve spolupráci s Čedokem několik průvodců (Benátky, Paříž), které byly velmi úspěšné, a tím získal finanční jmění.

Syndikát navázal spolupráci s podobnou institucí v Linci a po jejím vzoru se snažil vytvořit Press klub, což se mu v roce 1994 podařilo.²¹⁰ Tento Press klub vznikl jako úplně první v republice.²¹¹

V současné době má Syndikát jihočeských novinářů 110 členů.²¹²

²⁰⁸ pozn. výčet novinářů není úplný

²⁰⁹ informace získány při rozhovoru s Františkem Hešíkem

²¹⁰ informace získány při rozhovoru s Františkem Hešíkem

²¹¹ internetové stránky Syndikátu jihočeských novinářů

²¹² tamtéž.

20. Významní novináři na Českobudějovicku - výběr

Antonín Pelíšek

„Narozen 1. 3. 1952 v Českých Budějovicích, redaktor Mladé fronty Dnes. Vzdělání středoškolské, absolvent střední průmyslové školy strojnické. Vystřídal několik povolání. V roce 1971 nastoupil do Jihočeské pravdy jako kmenový spolupracovník vysílání rozhlasového sobotního studia mladých, do pořadu přispíval povídkami. Po poznání normalizačních tendencí ve sdělovacích prostředcích upustil od vytouženého povolání novináře a plánovaného studia žurnalistiky a po půl roce odešel po vzájemné dohodě. Další profese: Nákupčí, technik v národním podniku Motor, vedlejším povoláním hrobník, po založení rodiny slévárenský dělník - cidič odlitků, kontrolor v českobudějovické Škodovce. Dva neúspěšné pokusy o přijetí na vysokou školu – zaměstnavatel studium nedoporučil. V roce 1989 na stipendiu Českého literárního fondu, během této doby napsal svou třetí knihu Znamení touha, která vyšla v roce 1990.“²¹³

„Po listopadu 1989 se vrátil k původní profesi novináře. Působil nejprve v týdeníku Nový život, Železničář, v soukromém Rádiu 21, dále v denících Prostor a Lidová demokracie, naposledy v České tiskové agentuře. Přispíval do deníků Telegraf, Kurýr, Zemské noviny, Jihočeská pravda, Svobodné slovo, týdeníku Reflex.“²¹⁴

„...Bibliografie: První otištěná próza a poezie od roku 1970. Nejprve povídky v rozhlase a v denících. Zastoupení ve sbornících Proud – nakladatelství Růže 1971, Jak zlikvidovat šéfa – Nakladatelství JIH 1993. Samostatně Rybí oko – Růže 1986, novela Člověk z pavilónu N – Růže 1987, dále román Znamení touha – Růže 1990 a próza s dokumenty Lidé od Temelína – Studio Gabreta 1999. Člen Obce spisovatelů a Syndikátu novinářů České republiky...“²¹⁵

Stanislava Neradová (1962)

Vystudovala Pedagogickou fakultu v Českých Budějovicích, obor: český jazyk – dějepis, 1982-1987. V Českobudějovických listech pracovala od února 1990 do února 2004 nejprve jako korektorka, po několika měsících jako redaktorka. V novinách prošla téměř vším. Psala zpravodajství – lokální i regionální, dále především kulturu opět lokální, regionální a občas i celostátní. Napsala řadu reportáží a profilových rozhovorů (tzn. i 2 tiskové strany), ke kterým pořizovala i vlastní fotografie – vesměs šlo o osobnosti i mimo region – například Meda

²¹³ internetové stránky Revue Chůdové kořeny.

²¹⁴ tamtéž.

²¹⁵ tamtéž.

Mládková, Kája a Jan Saudek, Petra Procházková, Ivan Kraus, Jindřich Štreit, František Skála atd.

Další aktivity: Je jihočeskou externí redaktorkou odborného měsíčníku o gastronomii Food Service a jihočeskou spolupracovnicí týdeníku Profit. Dále externě píše do odborného časopisu pro květináře Floristika. Zatím napsala jednu knihu – "*Jsem žena a podnikám, aneb Jak se vede jihočeským podnikatelkám*", kterou vydala v roce 2005 Jihočeská asociace podnikatelek a manažerek, které je členkou.²¹⁶

Jaromír Jindra

Působil léta jako publicista v Jihočeské pravdě, později v dnes již neexistujícím týdeníku Nový život. S literární činností začal poměrně brzy – už jako desetiletý zvítězil v krajském kole Soutěže tvořivosti mládeže v oboru literárních děl, třebaže byl nejmladším účastníkem. Z jeho prvotiny „*Vynálezce*“ otiskl v celostránkové recenzi týdeník *Mladý svět* četné úryvky a povídku přirovnal k čapkovské bílé fantazii a jazykové důkladnosti Jiráskově. V pozdějších letech napsal řadu děl nejrůznějších žánrů (historické romány, dobrodružná literatura či povídky pro děti), přesto se žádný z titulů nedostal ke čtenářům. Je tedy jakýmsi paradoxem, že vydány byly pouze jeho odborné studie z oboru sirkařství (např: *Jihočeské sirkařství 1850 – 1933, Sto čtyřicet let českého sirkařství, Filumenistický magazín* a pod.).²¹⁷

Petr Soukup

Studoval dva roky na Pedagogické fakultě v Českých Budějovicích obor: český jazyk – anglický jazyk. (V roce 2006 dálkově dostudoval teologickou fakultu). V Jihočeské pravdě pracoval od roku 1991 přibližně dva roky od počátku jako elév. Poté odcestoval do zahraničí (hlavně USA). Dále pracoval v TV Nova, také jako mluvčí na českobudějovické radnici, externě pro Český rozhlas a Rádio Faktor. V českobudějovických listech pracuje jako šéfredaktor od konce roku 1998 (nejdříve Českobudějovické listy, později Jihočeské listy). Jako šéfredaktor Jihočeských listů nepíše, ale spíše organizuje vydávání všech lokálních mutací a vymýšlí témata. Píše jen pro sebe do šuplíku, zajímá ho historie a teorie románu ve vztahu k výstavbě příběhu.²¹⁸

²¹⁶ emailová komunikace se Stanislavou Neradovou.

²¹⁷ *Galaktika*, roč. 1, č. 1, s. 3.

²¹⁸ emailová komunikace s Petrem Soukupem.

Závěr

Na začátku 90. let 20. století, po změně režimu, došlo k uvolnění mediálního trhu. Začala privatizace periodik, která byla dříve v moci KSČ. Privatizace regionálního tisku začala právě v Českých Budějovicích. U všech regionálních periodik, která vycházela ještě před rokem 1989, došlo k výrazné obsahové změně a byl značně rozšířen prostor pro reklamu. S reklamou a uvolněným ekonomickým trhem je spojen vznik řady inzertních časopisů a novin. Zároveň nastal rozvoj občanské společnosti, a s ním došlo ke vzniku řady neziskových organizací a občanských sdružení, která také začala vydávat svoje vlastní periodika. S požadavky na lepší informovanost občanů začaly jednotlivé obce vydávat svoje zpravodaje. Jedny z mála časopisů, které přestaly vycházet po roce 1989, byly podnikové zpravodaje. To bylo dané pravděpodobně tím, že před rokem 1989 byly tyto zpravodaje chápány (a vydávány) jako orgán KSČ a měly za úkol posilovat pozici KSČ. Na začátku roku 1990 pozbyly tuto funkci, navíc začaly mít podniky finanční potíže, a z těchto důvodů tato periodika skončila. Na začátku 90. let byla umožněna obnova církvím a náboženským společnostem, a s tím došlo k rozvoji náboženských periodik.

České Budějovice jsou jedinečné i tím, že v jejich blízkosti stojí Jaderná elektrárna Temelín, jejíž dostavba rozpoutala v celé republice veřejnou diskusi.

Syndikát jihočeských novinářů se může pochlubit prvním Press klubem v České republice. V Českých Budějovicích několikrát vznikla snaha vydávat celostátní periodikum, která se ale nikdy nepodařila (kromě ryze odborných periodik), především kvůli potížím s distribucí.

Resumé

Práce se zabývá regionálním a lokálním tiskem na Českobudějovicku. Popisuje rozvoj mediálního trhu v regionu a s ním spojený vznik nových periodik (především v oblasti inzertních časopisů, zpravodajů zájmových skupin, svazů a obcí a časopisů ekologických sdružení. Zároveň docházelo i k zánikům některých titulů, neboť v danou dobu pozbyly svoji funkci (např. podnikové zpravodaje). Dále byl popsán vznik Syndikátu jihočeských novinářů a byly zpracovány medailony některých významných žurnalistů Českobudějovicka. Na počátku 90. let také začala v Českých Budějovicích privatizace státního regionálního tisku.

Summary

The thesis deals with regional and local press in the South Bohemia region. It describes development of the media market in the region associated with creation of new papers (firstly in the section of advertising journals, grey periodical, bulletins of communities and journals of ecological groups. At the same time came to the ruin of some papers, because in that time these journals lost their function (e. g. factory bulletins). Foundation of Syndicate of Southbohemian journalists was discribed and some of the notable journalist of South Bohemian region was presented. In the beginning of 90's in 20th century started privatization of state regional press.

Prameny a literatura

Bibliografie:

ALBRECHT, J. *Českobudějovicko*. 1. vyd. Praha : Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky : EkoCentrum, 2003. 807 s. ISBN 80-86064-65-4

HOUSKOVÁ, L. *Českobudějovické knižní edice 30. a 40. let 20. století* [rukopis] : diplomová práce. [České Budějovice], 2005. 170 s.

JIRÁK, J. Masová média a česká společnost. In : *10 let v českých médiích*. 1. vyd. Praha : Portál, 2005, s. 9-21. ISBN 80-7178-925-9.

KLIMEŠ, L. *Slovník cizích slov*. 7. vyd. Praha : SPN – pedagogické nakladatelství, 2005. 829 s. ISBN 80-7235-272-5

KOPÁČEK, J. *Encyklopedie Českých Budějovic*. 2., rozš. vyd. České Budějovice : Nebe, 2006. 672 s. ISBN 80-239-6706-1

OSVALDOVÁ, B. *Praktická encyklopedie žurnalistiky*. 2. dopl. vyd. Praha : Libri, 2002. 240 s. ISBN 80-7277-108-6

PLETZER, K. *Českobudějovicko*. 1. vyd. Praha : Sportovní a turistické nakladatelství, 1959. 150 s.

RUß-MOHL, S. *Žurnalistika : komplexní průvodce praktickou žurnalistikou*. Přel. H. Bakičová. 1. vyd. Praha : Grada, 2005. 292 s. Přel. z: Journalismus - das Hand- und Lehrbuch. ISBN 80-247-0158-8

TESAŘ, F. *Českobudějovicko : 30 let budování českobudějovického okresu 1945-1975*. 1. vyd. České Budějovice : Růže, 1976. 155 s.

TICHÝ, R. Rozvojové strategie jako nekonfliktní nástroj rozvoje regionálního partnerství. In HLOUŠEK, J. *Posilování rozvoje občanské společnosti v regionech České republiky : sborník dokumentů*. Praha : ICN, 2000. s. 59 – 63. ISBN 80-902284-7-X

Okres České Budějovice v číslech ... České Budějovice : Krajská statistická správa, 1993-. ISBN 80-85949-67-9

Okresní a podnikové noviny na jihu Čech. České Budějovice : Krajský výbor Českého svazu novinářů, 1988. 134 s.

Noviny a časopisy

RYŠÁNKOVÁ, I. Kam mizí regionální noviny. *Literární noviny*, říjen 2001, č. 44, s. 1 – 2.
ZN Noviny v regionech. *Strategie*, 1995, č. 9, s. 40.

Ahoj Budějovice : měsíčník pro celou rodinu. České Budějovice : PLM Reklama, 1999.

Bestseller. České Budějovice : Firma dot., 1995 – 1999.

Bezjaderný region : noviny o životním prostředí a energetice. Program Energie, 1998-

Borovanský informační kalendář. Borovany : Střediskové kulturní zařízení, 1990-1991

Borovanský informační zpravodaj. Borovany : Střediskové kulturní zařízení, 1991-1993

Borovanský zpravodaj. Borovany : Městský úřad, 1993-

Boršovský zpravodaj. Boršov nad Vltavou : Obecní úřad, 1991;1999-

Budějovický Budvar : magazín pro obchodní partnery a přátele piva Budějovický Budvar.

České Budějovice : Budějovický Budvar, [1998]-

Budějovický reportér : nezávislý měsíčník pro České Budějovice a okolí. České Budějovice :

Budweiser Budvar Revue. České Budějovice : Budějovický Budvar, 1996-

Bukovský zpravodaj. Dolní Bukovsko : MNV, [19--]-

Bulletin Rosy. České Budějovice : ROSA, 1993-2005

Cefeus. České Budějovice : [s.n.], [1998]-

Českobudějovické listy. České Budějovice : Vltava, 1992-1999

Českobudějovické noviny : kultura. České Budějovice : Park kultury, 1991-1996

Českobudějovický dopravák. Č. Budějovice : ČSAD, 1994-

Českomoravský filumenista. Č. Budějovice : Prosperita, 1996-

Domeček : zpravodaj diakonie / [Vydáno na Domečku Diakonií Církve československé husitské v Trhových Svinech] . Trhové Sviny : Domeček Diakonií, 1994-

Duha : katolický časopis pro děvčata a chlapce . Č. Budějovice : Biskupství českobudějovické, [1992]-

Effect : magazín pro rodinu a obchod . České Budějovice : Effect International, 1996-

Farní dopis : Nové Hrady, Horní Stropnice, Dobrá Voda . Dobrá Voda : Řád Služebníků Panny Marie - Servitů, [1991]-

Fata morgána : časopis Českobudějovicka pro reklamu a ekonomiku . Sedlčany : Alfaprint, 1993

Fikovník : časopis salesiánské farnosti svatého Vojtěcha . České Budějovice : Salesiáni Dona Boska, 1992-

Galaktika : občasník o psychotronice, vesmírných návštěvnicích a záhadách minulosti . České Budějovice : Čs. archeoastronautická asociace, 1992-1993

Garde : metodický zpravodaj ČŠS . České Budějovice : Český šachový svaz, [1992]-

Hlas Baustavu : hlas křesťanského republikána . České Budějovice : BAUSTAV, [1991]-

Hlas svědomí : hlas křesťanského podnikatele . České Budějovice : BAUSTAV, 1992-

Hlubocký zpravodaj . V Hluboké nad Vlt. : Městský úřad, 1993-

Hokejklub . České Budějovice : TJ Motor, 1966-

Holubovský zpravodaj . V Holubově : Obecní úřad v Holubově, [199-]-

Homoláček : místní zpravodaj . V Homolích : Osvětová beseda, [1960]-1961;1997-

HRZ : časopis regionální historie . V Č. Budějovicích : Historicko-vlastivědný spolek, [1992]-

Informační list obce Římov . Římov : Obecní úřad, 1998-

Invence : občasník nezávislé výtvarné skupiny . České Budějovice : KRUH 89, 1990-1991

Inzertní noviny CB Cvrček : inzertní měsíčník pro Českobudějovicko zdarma distribuovaný do všech domácností . České Budějovice : Studio Sequana, 1999-

Jihočeská komorní filharmonie České Budějovice . České Budějovice : [Jihočeská komorní filharmonie], [19--]-

Jihočeská pošta : informační zpravodaj . České Budějovice : Oblastní správa pošt České Budějovice, [1991]-

Jihočeská revue : čtvrtletník pro kulturu a životní prostředí . České Budějovice : Růže, [19--]-

Jihočeské lesy : nástěnné noviny Státních lesů v Českých Budějovicích . V Č. Budějovicích : Státní lesy, 1964-1992

Jihočeské realitní noviny . České Budějovice : Jihoreal, 1996-1998

Jihočeský energetik : časopis Jihočeské energetiky, a. s. . Č. Budějovice : Energetické rozvodné závody, [19--]-

Jihočeský energetik : časopis zaměstnanců Energotrustu Praha Rozvodného závodu v Č. Budějovicích . Č. Budějovice : Energetické rozvodné závody, [19--]-

Jihočeský energetik : časopis zaměstnanců Jihočeských energetických závodů Č. Budějovice . Č. Budějovice : Energetické rozvodné závody, [19--]-

Jihočeský filumenista : časopis Krajského poradního sboru . V Českých Budějovicích : Kroužek filumentistů při Městském domě kultury v Českých Budějovicích, [19--]-

Jihočeský inzert : noviny pro soukromou bezplatnou inzerci . České Budějovice : Dagmar Trávníčková, 1994-1999

Jihočeský Inzert Expres : inzerce všeho druhu : nezávislý soukromý inzertní katalog . Dobrá Voda u Č. Budějovic : Barborka, 1990-

Jihočeský zpravodaj KAN / [vydává rada MK KAN České Budějovice] . České Budějovice : MK KAN, 1993-1994

Jihočeský zpravodaj poštovní historie . V Českých Budějovicích : Krajská komise poštovní historie KV SČF, 1989-

Jihočeský zpravodaj poštovní historie a celin SČF . [S.l.] : Krajská pracovní skupina poštovní historie a celin KV SČSF, [19--]-1988

Kontakt : scientific acta Faculty of social and health studies . V Českých Budějovicích : Jihočeská univerzita, Zdravotně sociální fakulta, 1999-

Kredit : měsíčník jihočeských drůbežářů / [vydávají Drůbežářské závody Vodňany] . Vodňany : Drůbežářské závody, 1991

Kulomet . [České Budějovice] : [Biskupské gymnázium [České Budějovice]], [19--]-

Ledenický farní list . [S.l.] : [s.n.], [19--]-

Ledenický zpravodaj . V Ledenicích : MNV, 1962-1989;1991-

Milevské noviny . Milevsko : Libuše Kolářová, 1991-

Milevský zpravodaj . Milevsko : Městský úřad : Občanské fórum, 1990-1991

Milevský zpravodaj : informace z úřadu, městské samosprávy, kultury, sportu a podnikání .

Monitor : noviny společnosti M.I.C.B. . České Budějovice : M.I.C.B., 1997-

Motor Jikov : podnikové noviny Motor Jikov a.s. České Budějovice . České Budějovice : Motor Jikov, 1992-1997

N Noviny . České Budějovice : Centrum pro komunitní práci Jižní Čechy, 1999-

Nemocniční zpravodaj . V Českých Budějovicích : ODV NsP, 1991-

Novinky : inzertní noviny do každé rodiny . České Budějovice : Agentura eF, [1992]-

Novinky Alimpek : zpravodaj . České Budějovice : Alimpek, 1999-

Noviny pro bezjaderný region . [Tábor] : Občanské sdružení Buk, 1995-1996

Nový život [Okresní výbor KSČ České Budějovice] . V Českých Budějovicích : Okresní národní výbor, [1950]-

Obecní úřad Boršov nad Vltavou . Boršov nad Vltavou : Obecní úřad, 1997-

Obecní zpravodaj [Kamenný Újezd] . Kamenný Újezd : Obecní úřad, 1994-2003

Otevřené oči : zpravodaj českobudějovické Svobody zvířat . České Budějovice : Českobudějovická lokální skupina, 1995

Partner : inzertní měsíčník pro region České Budějovice . [S.l.] : [s.n.], [1996]-

Pozitiv : občasník nezávislých pozitivů . České Budějovice : TUBOD, 1991

Práce v SRN : inzertní noviny : v oblastech Passau, Deggendorf, Regensburg, Bayreuth, Mnichov . [S.l.] : [s.n.], 1992-

Rmen . České Budějovice : Scholares, 1995-

Robinson : noviny pro udržitelný život : noviny pro děti každého věku . České Budějovice : Studio Gabreta, 1997-

Rodopisná revue . V Českých Budějovicích : Historicko-vlastivědný spolek, 1999-

Rosa : jihočeský zpravodaj ochránců přírody . V Č. Budějovicích : Okresní výbor Českého svazu ochránců přírody, 1990-

Rudolfovske listy : noviny Městského úřadu v Rudolfově . V Rudolfově : Městský úřad, 1991-

Scholares : časopis Volného sdružení studentů humanitních oborů . České Budějovice : Ediční středisko PF JU, 1993

Setkání : revue pro společný život diecéze . České Budějovice : Biskupství českobudějovické, 1990-

Setkání-aktuality : revue pro společný život diecéze . České Budějovice : Biskupství českobudějovické, 1990-

Světýlko : občasník nejen pro Vlčata, Světlušky a Žabičky . České Budějovice : Junák - 4. středisko Vavéha, 1995-2000;2001-2005

Tatkův Hlas : noviny sdružení Jihočeští tatkové . České Budějovice : Sdružení Jihočeští tatkové, 1999-

Temelínské noviny . Temelín : Agentura Hill and Knowlton, 1993-

Tiskové zprávy Jihočeských matek : co se událo v Infocentru "Energie" České Budějovice : Informační centrum Energie, [1997]-

Trhovosvinenské listy : zpravodaj občanů města Trhových Svinů a okolí . V Trhových Svinech : Městský úřad, 1991-

Věstník sokolské župy Husovy . V Českých Budějovicích : Sokolská župa Husova, 1911-1994;1995-

Vltavín : nezávislý čtrnáctideník pro město Týn nad Vltavou a okolí . Týn nad Vltavou : F. Fiala, 1991-

Vpřed : časopis třídy III. E . V Českých Budějovicích : Gymnázium J.V. Jirsíka, 1999-

Vzkříšení . [S.l.] : [s.n.], 1979-1989

Zpravodaj [ČSSI, pobočka České Budějovice] . České Budějovice : Český svaz stavebních inženýrů, [199-]-

Zpravodaj Českého svazu ochránců přírody . V Českých Budějovicích : Okresní výbor Českého svazu ochránců přírody, 1989

Zpravodaj Českého zahrádkářského svazu, základní organizace České Budějovice . České Budějovice, 1983-

Zpravodaj ete : informační občasník . Temelín : ČEZ, 1994-

Zpravodaj Jihočeské univerzity . České Budějovice : Jihočeská univerzita, 1992-2000

Zpravodaj jihočeských matek proti jadernému nebezpečí . Č. Budějovice : Jihočeské matky proti jadernému nebezpečí, 1991-

Zpravodaj Sdružení měst a obcí regionu JETE . Týn nad Vltavou, [1994]-[1997]

Ztuha : zpravodaj občanského sdružení Jihočeské matky . České Budějovice : Sdružení Jihočeské matky, 1996-

Internetové zdroje:

Calla

http://calla.ecn.cz/index.php3?path=hl_stranka&inc=5_ocalle.inc (17.5.2007 8:07)

Český statistický úřad – ČESKÉ BUDĚJOVICE:

http://www.czso.cz/x/redakce.nsf/i/charakteristika_okresu_cb (17.5.2007 7:22)

Jihočeské matky

<http://www.jihoceskematky.cz/> (17.5.2007 8:08)

Revue Chůdové kořeny

http://v-art.envision.cz/chudove_koreny/portrety/pelisek.htm (10.8.2007 8:30)

Syndikát jihočeských novinářů

<http://www.volny.cz/pressklub-cb/> (17.5.2007)

Wikipedie – heslo Jaderná elektrárna Temelín

<http://encyklopedie.seznam.cz/heslo/132531-jaderna-elektrarna-temelin> (17.5.2007 8:06)

Ostatní zdroje:

Osobní rozhovor s Františkem Hešíkem (5.5. 2007) – záznam uložen v archivu autorky

Osobní rozhovor s Petrem Soukupem (20.3. 2007) – záznam uložen v archivu autorky

Emailová komunikace s Petrem Soukupem (11.5.2007) – záznam uložen v archivu autorky

Emailová komunikace se Stanislavou Neradovou (11.5.2007) – záznam uložen v archivu autorky

Seznam příloh

Deníky

1. Jihočeská pravda
2. Deník Jihočeská pravda
3. Českobudějovické listy
4. Českobudějovické listy (Deníky Bohemia)
5. ZN noviny – Jihočeské vydání
6. ZN noviny – Jižní Čechy
7. MF Dnes – Jižní Čechy

Zpravodajská a zábavná periodika

8. Nový život
9. Hlas svědomí
10. Vltavín
11. Ahoj Budějovice
12. Budějovický reportér
13. Ozvěny Českobudějovicka

Inzertní časopisy

14. Bestseller
15. Fata morgána
16. Jihočeské realitní noviny
17. Jihočeský inzerť expres
18. Jihočeský inzerť
19. Partner
20. Novinky
21. Inzertní noviny CB Cvrček

Obecní zpravodaje

22. Hlasy Novohradska
23. Borovanský informační kalendář
24. Homoláček

Sportovní časopisy

- 25. Věstník sokolské župy Husovy
- 26. Hokejklub

Kulturní periodika

- 27. Jihočeská komorní filharmonie České Budějovice
- 28. Invence
- 29. Českobudějovické noviny – KULTURA
- 30. Divadelní zápisník
- 31. Přehled
- 32. Jihočeská revue

Podnikové zpravodaje

- 33. Zpravodaj – s.p. Slévárna Škoda České Budějovice
- 34. Českobudějovický škodovák
- 35. Českobudějovický dopravák
- 36. Jihočeský energetik
- 37. Jihočeský energetik II
- 38. Jihočeský Motor Jikov
- 39. Nové slovo
- 40. Motor Jikov
- 41. Jihočeské lesy
- 42. Jihočeská pošta
- 43. Budějovický Budvar
- 44. Kredit
- 45. Nemocniční zpravodaj
- 46. Novinky Alimpek
- 47. Zpravodaj ETE

Školní časopisy

- 48. Pozitiv
- 49. Děčko
- 50. Vpřed

- 51. Kulomet
- 52. Pedagogické listy
- 53. Zpravodaj – občasník katedry hudební výchovy
- 54. Kontakt
- 55. Zpravodaj Jihočeské univerzity

Časopisy humanitních oborů

- 56. Hrz
- 57. Rodopisná revue
- 58. Scholares
- 59. Rmen

Náboženské časopisy

- 60. Setkání
- 61. Aktuality
- 62. Setkání II
- 63. Duha
- 64. Ledenický farní list
- 65. Fíkovník
- 66. Farní dopis

Časopisy svazů a zájmových skupin

- 67. Zpravodaj Českého zahrádkářského svazu
- 68. Zpravodaj ČSSI
- 69. Rybníkářství
- 70. Jihočeský filumenista
- 71. Zpravodaj Oblastní komise mládeže Svazu českých filatelistů
- 72. Českomoravský filumenista
- 73. Jihočeský zpravodaj poštovní historie
- 74. Obnovená tradice

Časopisy ekologických sdružení

- 75. Cefeus

- 76. Otevřené oči
- 77. Rosa
- 78. Rosa II
- 79. Robinson

Časopisy pojednávající o problematice JETE

- 80. Noviny pro bezjaderný region
- 81. Zpravodaj jihočeských matek proti jadernému nebezpečí
- 82. Ztuha
- 83. Ztuha II
- 84. Tiskové zprávy Jihočeských matek
- 85. Tat'kův hlas